

Zwiedzanie Łodzi dla grup szkolnych SP kl.

4-6

***Uwaga, realizacja scenariuszy wycieczek będzie możliwa wyłącznie po zniesieniu ograniczeń związanych z epidemią COVID-19.**

Program wycieczki

Oferta jest kierowana do uczniów klas 4-6 szkoły podstawowej i obejmuje jeden lub kilka dni w Łodzi (zależy od potrzeb danej grupy).

Ilość i kolejność dni wyjazdu oraz proponowane do zwiedzania obiekty można zamieniać i dopasowywać wg własnych potrzeb.

W każdym punkcie są dostępne zajęcia/warsztaty tematyczne (do wyboru).

Namiary do wybranych przewodników miejskich można znaleźć [TU](#) lub w biurze Łódzkiej Organizacji Turystycznej (Piotrkowska 28) i pod numerem tel. (+48) 208 81 81, (+48) 722 005 314.

Dana propozycja wycieczek jest propozycją przykładową, zachęcamy do kontaktu z poszczególnymi instytucjami dla sprawdzania dostępności obiektów oraz niżej wymienionych zajęć edukacyjnych.

Dzień 1

9:00-11:00 – **Muzeum Miasta Łodzi** (Ogrodowa 15) + warsztaty

11:00-11:30 – **Manufaktura** (Drewnowska 58) z przewodnikiem

11:30-13:00 – **Muzeum Fabryki** (Drewnowska 58) + warsztaty

13:00-14:00 – obiad

14:00-16:00 – **Muzeum Sztuki ms2** (Ogrodowa 19) + warsztaty

16:00-18:00 – ulica **Piotrkowska** z przewodnikiem

po 18:00 – wyjazd z Łodzi / lub zakwaterowanie w hotelu i kolacja

Dzień 2

9:00-11:00 – **Ogród Zoologiczny** (wejście od Krzemienieckiej) + warsztaty

11:00-13:00 – **Ogród Botaniczny** (Krzemieniecka 36/38) + warsztaty

13:00-14:00 – obiad

14:00-15:30 – **Palmiarnia** (Piłsudskiego 61) + warsztaty

15:30-18:00 – zespół urbanistyczny **Księży Młyn** + warsztaty w Centrum Turysty Księży Młyn (Księży Młyn 12)

po 18:00 – wyjazd z Łodzi / lub zakwaterowanie w hotelu i kolacja

Dzień 3

9:00-13:00 – **EC1** (Targowa 1/3)+ warsztaty

13:00-14:00 – obiad

14:00-16:00 – **Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi** oraz **Łódzki Park Kultury Miejskiej** (Piotrkowska 282) + warsztaty

16:00-18:00 – spacer szlakiem **Łódź bajkowa** z przewodnikiem
po 18:00 – wyjazd z Łodzi / lub zakwaterowanie w hotelu i kolacja

Dzień 4

9:00-11:00 – Czy są w Łodzi lwy i jednorożce? (spacer szlakiem secesji z przewodnikiem)
11:00-13:00 – **Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi** (Plac Wolności 14) + warsztaty
13:00-14:00 – obiad
14:00-16:00 – **Centrum Dialogu im. Marka Edelmana** (Wojska Polskiego 83) + warsztaty
16:00-19:00 – **Aquapark** (Unii Lubelskiej 4)
po 19:00 – wyjazd z Łodzi / lub zakwaterowanie w hotelu i kolacja

Dzień 1

Zwiedzanie Muzeum Miasta Łodzi (Pałac Poznańskiego) + warsztaty (temat do wyboru)

Muzeum Miasta Łodzi – eklektyczny pałac Izraela Poznańskiego nazywany “łódzkim Luwrem”, największa rezydencja fabrykancka w Polsce. Na uwagę zasługują zarówno reprezentacyjne wnętrza m.in. jadalni i Sali balowej, jak również wystawy mieszczące się w pałacu Muzeum Miasta Łodzi. Głównym zadaniem zajęć edukacyjnych skierowanych do zorganizowanych grup młodzieży w wieku 10 – 13 lat jest przedstawienie szerokiego spektrum zagadnień związanych z historią Łodzi przemysłowej, poprzez podkreślenie wyjątkowości jej wielokulturowego charakteru.

Lekcje muzealne dla uczniów klas IV-VI

Z wizytą u rodziny Poznańskich

Podczas spaceru tematycznego po muzeum obejmującego zwiedzanie apartamentów reprezentacyjnych i prywatnych dawnej rezydencji fabrykanckiej uczestnicy poznają obyczajowość XIX-wiecznych łódzkich przemysłowców oraz życie codzienne rodziny Poznańskich. Utrwaleniu wiedzy służy karta pracy z planem pałacu, który był wizytówką Zakładów I.K. Poznańskiego, a obecnie stanowi jeden z najbardziej rozpoznawalnych symboli Łodzi.

Historia przemysłowej Łodzi

Spacer tematyczny wraz z towarzyszącą mu kartą pracy ukazuje historię Łodzi wielkoprzemysłowej na przykładzie kompleksu fabryczno-rezydencjonalnego I.K. Poznańskiego, oraz drogę do kariery żydowskiego przemysłowca.

Ludzki język łódzki

Lekcja logopedyczno-literacka, podczas której uczestnicy dowiedzą się jak pięknie mówić oraz ćwiczyć swój język na przykładzie różnych zabaw językowych wykorzystujących wyjątkowe łódzkie powiedzenia i słówka.

Warsztaty plastyczne dla uczniów klas IV-VI

Z klasą o stylach

Zajęcia obejmujące zwiedzanie części reprezentacyjnej Pałacu Poznańskich oraz ogrodu (przy sprzyjających warunkach atmosferycznych) pod kątem przedstawienia najważniejszych cech stylistycznych popularnych w XIX i XX wieku kierunków sztuk plastycznych. Podsumowaniem jest część warsztatowa, w której uczestnicy wykonują własny wzornik architektoniczny.

Gra w kolory

Warsztat plastyczny obejmujący zwiedzanie wybranych przestrzeni Pałacu Rodziny Poznańskich oraz

ćwiczenia plastyczne, których celem jest poszerzenie wiedzy uczestników na temat nazw kolorów, sposobów pozyskiwania barwników i pigmentów oraz symbolicznego znaczenia barw w dziełach sztuki.

Pomysł na miasto

Podczas zajęć uczestnicy zapoznają się z makietą dawnej Łodzi oraz będą mieli okazję puścić wodze fantazji i zaprojektować własne budynki, z których stworzą miasto idealne. Podczas tworzenia dzieci muszą wziąć pod uwagę przeznaczenie obiektu, uwarunkowania naturalne, a także sąsiedztwo, w jakim dany budynek będzie się znajdował. Podsumowaniem zajęć będzie zabawa w urbanistów i wspólne zbudowanie miasta poprzez zestawienie pojedynczych prac.

Jak powstaje muzyka?

Zajęcia warsztatowe, których punktem wyjścia są wybrane instrumenty muzyczne z muzealnych ekspozycji. Na ich przykładzie uczestnicy poznają fizyczne właściwości dźwięku oraz sposoby ich wykorzystania w dawnych przedmiotach codziennego użytku. Zdobyta wiedza wykorzystywana jest w części praktycznej, podczas której uczestnicy wykonują własne instrumenty muzyczne metodą upcyklingu.

Karl Dedecius: poetyckie wyklejanki

Polska noblistka Wisława Szymborska posiadała talent i wspaniałe poczucie humoru, tworzyła nie tylko wiersze, ale też kolaże, które nazywała „wyklejankami”. Kilka z nich, w postaci zabawnych pocztówek z noworocznymi życzeniami, wysłała łodzianinowi Karlowi Dedeciusowi i można je oglądać w Muzeum Miasta Łodzi. Podczas zajęć staną się one inspiracją dla dzieci do stworzenia własnych prac łączących dzieła literackie ze sztuką.

Temat oraz przebieg zajęć może zostać zmodyfikowany w zależności od potrzeb edukacyjnych uczestników (w tym również od rodzaju i stopnia ich niepełnosprawności). W tym celu prosimy o podanie niezbędnych informacji podczas rezerwacji zajęć.

Prosimy o sprawdzenie aktualności godzin otwarcia, cen biletów oraz dostępnych w tej chwili zajęć na stronie [Muzeum Miasta Łodzi](https://www.muzeum-lodz.pl) lub pod numerem tel. 42 307 26 57.

Godziny otwarcia: Pn nieczynne; Wt 09:00 – 17:00; Śr 09:00 -17:00 (dzień bezpłatnego wstępu); Cz 09:00 – 17:00; Pt 11:00 – 19:00; Sb 11:00 – 19:00; Nd 11:00 – 19:00

Czas programu: 2h

Dostępność: Obiekt dostępny przez cały rok

Ceny biletów: Bilet indywidualny dla zwiedzających wystawy stałe w grupie zorganizowanej* wraz z warsztatem: Normalny – 15 zł, Ulgowy – 11 zł. Dla dzieci do 7 roku życia wstęp do wszystkich siedzib Muzeum Miasta Łodzi jest bezpłatny. Dla posiadaczy Łódzkiej i Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny, Wojewódzkich Kart Rodziny oraz Rodzin Wielodzietnych. *Wejście w grupach zorganizowanych, powyżej 10 osób tylko po wcześniejszej rezerwacji (edukacja@muzeum-lodz.pl). W przypadku chęci rezerwacji terminu weekendowego rekomendujemy dokonywanie zgłoszeń z przynajmniej 14-dniowym wyprzedzeniem.

Film promocyjny o ponownym <https://www.facebook.com/MuzeumMiastaLodzi/videos/335107901089184/>

otwarciumuzeum Miasta Łodzi:

Zwiedzanie Manufaktury z przewodnikiem

Manufaktura – centrum rozrywkowo-handlowe zlokalizowane na terenie dawnej fabryki Izraela Poznańskiego. Na 27 ha znajduje się m.in. rynek z fontanną, Muzeum Fabryki, Muzeum Sztuki ms2, restauracje, ponad 250 sklepów, dyskoteka, kręgielnia, ścianka wspinaczkowa, kino, teatr i hotel. Centrum było wielokrotnie nagradzane w kraju i zagranicą za udany projekt rewitalizacji kompleksu pofabrycznego.

Namiary do wybranych przewodników miejskich można znaleźć [TU](#) lub w biurze Łódzkiej Organizacji Turystycznej (Piotrkowska 28) i pod numerem tel. (+48) 208 81 81, (+48) 722 005 314.

Czas programu: 0,5h

Dostępność: Obiekt dostępny przez cały rok

Link do strony

Manufaktury z krótkim opisem zwiedzania: <https://www.manufaktura.com/site/490/zwiedzanie>

Zwiedzanie Muzeum Fabryki + warsztaty (temat do wyboru)

Muzeum Fabryki znajduje się na terenie dawnego imperium Poznańskiego – obecnej Manufaktury. Tu można dowiedzieć się, jak powstaje tkanina, zapoznać się z historią fabryki oraz zobaczyć w ruchu maszyny tkackie. Zwiedzanie można połączyć z wejściem na taras widokowy oraz warsztatami w Muzeum. W sprawie warsztatów online: muzeumfabryki@gmail.com

Propozycje warsztatów:

FABRYKA NA BIURKU

Warsztaty rozwijające zdolności manualne i artystyczne. Uczestnicy wykonują gadzety szkolne (pojemnik na długopisy, ołówki, kredki, plan lekcji), które będą swoim wyglądem nawiązywać do budynków fabrycznych zakładów Izraela Poznańskiego.

Cena: 22 zł/os. (cena zawiera bilet wstępu)

Czas trwania: 1,5 godz.

KUFEREK POZNAŃSKIEGO

Utrwalenie wiedzy na temat fabryki Poznańskiego oraz procesu powstawania tkanin dzięki rozwiązywaniu zadań ukrytych w kuferkach. Działanie zakłada pracę w grupach, w których uczestnicy poszukują odpowiedzi ukrytych na ekspozycji całego Muzeum. Zadania mają formę uzupełniania map, schematów, krzyżówki itp.

Cena: 17 zł/os. (cena zawiera bilet wstępu)

Czas trwania: 1,5 godz.

JAK POWSTAJE TKANINA

Poznanie procesu wytwarzania tkanin (surowiec-przędza- tkanina).
Objaśnienie poparte demonstracjami z udziałem uczestników, między innymi tkaniem na ręcznym krosienku. Warsztat kończy własnoręczne wykończenie fragmentu tkaniny.

Cena: 22 zł/os. (cena zawiera bilet wstępu)

Czas trwania: 1,5 godz.

Prosimy o sprawdzenie aktualności godzin otwarcia, cen biletów oraz dostępnych w tej chwili zajęć na stronie [Muzeum Fabryki](https://muzeumfabryki.com.pl) lub pod numerem tel.: 42 664 92 93.

Godziny otwarcia:	Wtorek-Piątek: 10.00-18.00; Sobota-Niedziela: 10.00-18.00; Poniedziałek: Nieczynne
Czas programu:	1-1,5h
Dostępność:	Obiekt dostępny przez cały rok
Ceny biletów:	https://muzeumfabryki.com.pl/bilety/
Link do strony Muzeum Fabryki:	https://muzeumfabryki.com.pl/

Zwiedzanie Muzeum Sztuki ms2 + warsztaty (temat do wyboru)

Kolekcja, którą prezentuje Muzeum Sztuki, koncentruje się głównie na dziełach XX i XXI wieku. Jest jednym z najstarszych placówek muzealnych sztuki współczesnej na świecie. Trzon zbiorów stanowią dzieła światowej sławy grupy a.r. – W. Strzemińskiego, K. Kobro i H. Stażewskiego.

Propozycje warsztatów:

JAK TO JEST ZROBIONE, czyli o fakturze malarskiej

Podczas warsztatu zagłębimy tajemnice malarskiego fachu. Przyjrzymy się obrazom Władysława Strzemińskiego i ustalimy różnice między fakturą rachunkową a malarską. Następnie wykonamy własne farby mieszając tempery z różnymi substancjami znanymi min. z kuchennych szafek. Efektem naszych działań będzie „gruby” obraz z wyrazistą fakturą.

KształCENIE sztuki, czyli jak to kształt z cieniem w zajączki się bawili

Sztuka współczesna przybiera rozmaite kształty. Niektóre dzieła są długie i cienkie jak nitka, inne są duże i grube jak słoń. Są nawet takie, które wydają się płatać nam figla i zachęcają do zabawy puszczając świetlne zajączki. Podczas warsztatu w muzealnej galerii poznamy różne kształty, śledząc fascynujące cienie, jakie rzucają ekspozycyjne obiekty. Uzbrojeni w latarki, lusterka i rzutnik poznamy formy, jakie przybierają dzieła sztuki, a także zmierzmy się z zadaniem

oswojenia własnego cienia. Ciekawe, co uda nam się odkryć w muzeum podążając po "ciemnej stronie mocy". Bardzo kształćące!

PasmanterJA, czyli autoportret ze wstążek, guzików i...

Dlaczego chłopiec wyrzeźbiony przez Mirosława Bałkę jest tak smutny, ma zdarte kolano, rumieńce, szpilki w serduszku? Dlaczego Alina Szapocznikow ukrywa oczy w „Portrecie czterokrotnym” – aż czterokrotnie? Autoportret wcale nie odpowiada na pytanie, jak wygląda jego autor – autoportret to raczej to, jak autor chciałby wyglądać. Z barw, kształtów, materii dzieła można wyczytać charakter twórcy, który w tym wypadku jest jednocześnie osobą przedstawianą. W trakcie warsztatu stworzymy wielkie autoportrety w skali 1:1. Zrobimy to bez użycia farb za to, jak sama nazwa warsztatu wskazuje, z wykorzystaniem pasmanterii.

Warsztaty towarzyszą wystawie ATLAS NOWOCZESNOŚCI. KOLEKCJA SZTUKI XX I XXI WIEKU.

Prosimy o sprawdzenie aktualności godzin otwarcia, cen biletów oraz dostępnych w tej chwili zajęć na stronie [ms2](#) lub pod nr tel. 605 060 063 (telefon czynny w godz. 8:00-16:00), na warsztaty obowiązują zapisy.

Godziny otwarcia: poniedziałek: nieczynne; wtorek – niedziela: 12.00 – 18.30.

Czas programu: 2h

Dostępność: Obiekt dostępny przez cały rok

Ceny biletów: obejmujący wstęp do wszystkich trzech filii Muzeum Sztuki w Łodzi: Atlas nowoczesności. Kolekcja sztuki XX i XXI wieku: Bilet normalny -15 PLN, Bilet ulgowy – 8 PLN, Bilet dla dzieci i młodzieży uczącej się do 26 roku życia – 1 PLN. Karnet normalny – 30 PLN, Ulgowy – 20 PLN, Dla dzieci i młodzieży uczącej się do 26 roku życia -1 PLN. W każdy piątek wstęp do muzeum jest darmowy!

Link do strony

Muzeum Sztuki: <https://msl.org.pl/ms2/>

Spacer ulicą Piotrkowską z przewodnikiem

Jedna z najdłuższych ulic handlowych Europy o długości 4,2 km. Przy Piotrkowskiej znajdziesz wystawne pałace, bogato zdobione kamienice, dawne fabryki przypominające gotyckie twierdze, kościoły oraz liczne pomniki, np. ławeczkę Tuwima czy rzeźbę Misia Uszatka. Po Piotrkowskiej najlepiej poruszać się pieszo, rikszą, rowerem miejskim lub skuterem elektrycznym.

Namiary do wybranych przewodników miejskich można znaleźć [TU](#) lub w biurze Łódzkiej Organizacji Turystycznej (Piotrkowska 28) i pod numerem tel. (+48) 208 81 81, (+48) 722 005 314.

Czas programu:	2h
Dostępność:	Obiekt dostępny przez cały rok
Link do strony ŁOT z informacją o ulice Piotrkowskiej:	https://lodz.travel/piotrkowska

Dzień 2

Zwiedzanie Ogrodu Zoologicznego + warsztaty (temat do wyboru)

Obecnie na terenie Ogrodu Zoologicznego powstaje Orientarium.

TEMATY ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH:

NIEUSTRASZENI POGROMCY MITÓW O ZWIERZĘTACH

W trakcie zajęć dzieci konfrontują swoje stereotypowe wyobrażenia o zwierzętach z faktami. Dowiadują się ile nóg ma stonoga, czy ludzie pochodzą od małp, czy papugi mogą jeść mięso, które zwierzę jest najprawdziwszą pandą itp. Podczas spotkania ze zwierzętami konfrontują swoje wyobrażenia m. in. o tym co je jeź i czy skóra węża jest oślizła.

RÓŻNORODNOŚĆ ŚWIATA PTAKÓW

W trakcie spaceru dzieci obserwują ptaki mieszkające w zoo. Zastanawiają się dlaczego zwierzęta te potrafią latać, czy się męczą podczas lotu, czy tylko one potrafią latać i po co im dzioby. Dzieci poznają ciekawostki na temat ptaków: po co ptaki odlatują do ciepłych krajów, gdzie migrują, które papugi jedzą mięso, czy pingwiny mieszkają na Madagaskarze itp.

CHRONIONE ZWIERZĘTA POLSKI W ŁÓDZKIM ZOO

Podczas prelekcji prezentujemy dwa gatunki rodziny kotowatych – rysia i żbika, przedstawiamy historię restytucji żubra na ziemiach polskich. Tłumaczymy, dlaczego gniazda niektórych ptaków są pod specjalną ochroną (ochrona bierna i czynna, strefowa). Uczniowie poznają polskie gatunki sów, uczestniczą w pokazie padalca. W pawilonie wiwarium prezentujemy węża Eskulapa – największego i najrzadszego gada Polski. Podczas pokazu żółwia błotnego opowiadamy o zagrożeniach dla tego gatunku i jego czynnej ochronie.

Wprowadzamy pojęcie gatunków inwazyjnych i wyjaśniamy jaką pełnią rolę w ograniczaniu różnorodności biologicznej.

FAUNA KRAJOWA (JAKIE ZWIERZĘTA MIESZKAJĄ W POLSCE?)

W trakcie spaceru dzieci spotykają, nazywają i poznają szczegóły życia wybranych gatunków zwierząt mieszkających w Polsce: żurawia, rysia, żbika, puszczyka, puchacza, padalca itp. Zajęcia odwołują się do znanych wierszy dla dzieci. W trakcie zajęć dzieci obserwują zachowanie jeża. Na pobliskim trawniku przy pomocy siatki entomologicznej dokonują odłowu zwierząt bezkręgowych.

Przyglądają się im, próbują je nazwać (np. biedronka, chrząszcz, owad, pająk itp.). **JAK ZWIERZĘTA WIDZĄ ŚWIAT?**

Podczas zajęć uczniowie poznają świat zwierzęcych zmysłów. Dowiadują się w jaki sposób zwierzęta wydają dźwięki i czy mogą komunikować się bez wydawania głosu. Poznają ogromną rolę ostrego wzroku i czułego słuchu. Rozumieją czym dla ptaków i pszczoł jest zmysł magnetyczny, a dla dusicieli – termiczny. Komu należy się medal za nieomylny węch i jak komunikują się motyle? Dowiadują się, co oznaczają jaskrawe kolory drzewołazów. Dlaczego ptaki i koty tak dobrze widzą i czy koty rozróżniają kolory. Tłumaczymy, dlaczego węże mają rozdwojone języki, a ćmy czułki przypominające pióra. Pokazujemy zwierzęta które wyrażają emocje kolorem skóry. Udostępniamy prezentację edukacyjną poświęconą tematyce zmysłów u zwierząt.

KRĘGOWE ZWIERZĘTA ZMIENNOCIEPLNE – RYBY, PŁAZY, GADY

Zajęcia odbywają się w pawilonach Akwarium i Wiwarium – uczniowie mają możliwość bezpośredniego kontaktu z wybranymi przedstawicielami ryb, płazów i gadów. Omawiamy przystosowania zwierząt do lądowego, wodno-lądowego i wodnego trybu życia. W trakcie lekcji dzieci i młodzież poznają charakterystyczne cechy tych trzech gromad – budowę zewnętrzną, przystosowanie do środowiska, sposoby rozmnażanie i zdobywania pożywienia. Uzyskują odpowiedzi na pytania dlaczego i w jaki sposób chronimy ryby, płazy i gady, wymieniają krajowe gatunki tych zwierząt. Uczniowie dowiadują się także czym jest wylinka, czy można w Polsce spotkać żółwia w naturze, gdzie zimują krajowe płazy i gady i in.

SIERŚĆ, ZĘBY, PAZURY – CO WYRÓŻNIA SSAKI?

Dlaczego ssaki opanowały świat od bieguna do bieguna? Dlaczego ssaki są wyjątkowe? Dlaczego słonie nie mają kłów? Dlaczego chłody i upały nie są straszne ssakom? Czy zebry się pocą, a niedźwiedzim polarnym marzną stopy? Dlaczego hipopotam jest prawie łysy, a orangutan włochaty? Mleko – ambrosją ssaków? Czy ssaki mogą składać jaja? Jak duże jest kangurze maleństwo?

OLIMPIADA ZWIERZĄT – ZWIERZĘCY REKORDZIŚCI

Kto jest najwyższy, a kto najcięższy w świecie zwierząt? Kto najdalej skacze, a kto jest najlepszym sprinterem? Który ptak drapieżny jest największy na świecie który ma największą rozpiętość skrzydeł? Które zwierzę jest najgroźniejsze dla ludzi? Kto ma najsilniejsze szczęki, największy ząb, najdłuższą szyję?

PLANETA MAŁP I LEMURÓW

Zachowania małp – co nam mówią minki małej kapucynki? Czy warto hodować małpę w domu? Najmniejsze małpy świata. Czy człowiek pochodzi od małpy? Co nas łączy, co odróżnia? Na ratunek orangutanom – dlaczego warto czytać etykiety artykułów spożywczych i kosmetyków? Dlaczego król Julian jest pantoflarzem wśród swoich żon? Brazylijski serial, czyli historia miłośna Juliana. Skąd się wzięły lemury na Madagaskarze? Czy na Madagaskarze mieszkają pingwiny?

BIORÓŻNORODNOŚĆ – POZNAĆ, ZROZUMIEĆ, CHRONIĆ

Podczas zajęć wspólnie z dziećmi próbujemy znaleźć odpowiedzi na pytanie: jak pomóc przetrwać naszej planecie. Tłumaczymy, że u podstaw zagrożeń

różnorodności biologicznej często stoi nasz brak wiedzy i wrażliwości przyrodniczej, a także bierność i niechęć do działania. Omawiamy wpływ działalności człowieka na różnorodność biologiczną (zanieczyszczenie środowiska, wylesianie, wprowadzanie gatunków inwazyjnych i in.). Wyjaśniamy w jaki sposób ogrody zoologiczne mogą pomagać w ocaleniu gatunków zagrożonych wyginięciem.

PROPOZYCJE WARSZTATÓW (w maju i czerwcu nie prowadzimy zajęć warsztatowych):

SZYKUJEMY PRZYJĘCIE W PAWILONIE MAŁP

Poznajemy co jedzą małpy i przygotowujemy im posiłek. Sałatki, torty, kulinarne obrazki rzeźby., kompozycje. Serwujemy małpom nasze dzieła i podglądamy co lubią jeść najbardziej.

TROPY I ŚLADY ZWIERZĄT

Czym są tropy, a czym ślady zwierząt? Wypluwki, kuźnie, zgryzy, odciski – rozpoznajemy co jest czym. O czym nam mówią pióra ptaków i sierść ssaków?

RAZEM DLA BIORÓŻNORODNOŚCI – POMAGAMY KRAJOWYM OWADOM ZAPYLAJĄCYM (tylko w okresie kwiecień- wrzesień)

Czy są w Polsce pszczoły, które nie żądają? Poznajemy krajowe owady zapylające. Dlaczego umierają owady i jak możemy im pomóc? Poznajemy gatunki roślin miododajnych. Budujemy hotele dla owadów.

FUTRO CZY PIÓRA, ŁUSKI CZY SKÓRA, CZYLI CO KOMU DAŁA NATURA

Oglądamy skóry zwierząt (np. tygrysa, kangura, kajmana), poroża i rogi, pióra wybranych gatunków ptaków, wylinki węża oraz ptasie jaja. Uczymy się rozróżniać typy włosów u ssaków, rozumiemy jaka jest różnica między porożem, a rogami. Dlaczego węże linieją, a pióra ptaków są tak wielobarwne? Dopasuj eksponat do gatunku zwierzęcia.

RAZEM DLA BIORÓŻNORODNOŚCI – POMAGAMY PTAKOM KRAJOWYM PRZETRWAĆ ZIMĘ (tylko w okresie listopad – luty)

Które ptaki odlatują, a które przylatują zimą do Polski? Gdzie znajdują się „ciepłe kraje” na świecie? Jak mądrze dokarmiać ptaki? Dla kogo ziarno dla kogo owoce? -poznajemy upodobania kulinarne dokarmianych ptaków. Przygotowujemy ekologiczne karmniki dla ptaków.

POMAGAMY KRAJOWYM PTAKOM W ZAKŁADANIU GNIAZD

Dzieci poznają rodzaje ptasich gniazd i znaczenie skrzynek lęgowych. Dowiadują się jak zbudować prostą budkę lęgową i jak odpowiednio ją zabezpieczyć. Samodzielnie wykonują budki lęgowe (opcjonalnie). Z naturalnych materiałów budują ptasie gniazda sprawdzając, czy ręce są równie sprawne, jak ptasie dzioby. Zajęcia wzbogacone prezentacją multimedialną.

FASCYNUJĄCY ŚWIAT BEZKRĘGOWCÓW

Zajęcia w oparciu o obserwację żywych zwierząt bezkręgowych. Uczniowie dowiadują się ile nóg na stonoga, poznają piękno tropikalnych wijów. Mierzą się z mitami i prawdami o “robalach”. Obserwują drewnojady, karaczany madagaskarskie, patyczaki. Dowiadują się jak hodować olbrzymie ślimaki

achatiny i oglądają z bliska wylinki skorpionów. Zajęcia wzbogacone prezentacją multimedialną.

Prosimy o sprawdzenie aktualności godzin otwarcia, cen biletów oraz dostępnych w tej chwili zajęć i warsztatów na stronie [ZOO](https://www.zoo.lodz.pl/) lub pod nr tel. 42 639 11 88 wew. 292 (telefon czynny w godz. 8.00 – 15.00).

Godziny otwarcia: listopad – luty 9.00 – 15.30; marzec i październik 9.00 – 17.00; kwiecień i wrzesień 9.00 – 18.00; maj – sierpień 9.00 – 19.00.

Czas programu: 1,5h

Dostępność: Obiekt dostępny przez cały rok

Ceny biletów: Prelekcja edukacyjna z pokazem zwierząt: 12 zł/os. + koszt biletów; cena biletów w sezonie wiosenno-letnim (22.03–31.10): Bilet normalny – 30zł, Bilet ulgowy – 25zł; cena biletów w sezonie jesienno-zimowym (01.11–21.03): Bilet normalny – 25zł, Bilet ulgowy – 20zł.

Link do strony

Ogrodu <https://www.zoo.lodz.pl/>

Zoologicznego:

Zwiedzanie Ogrodu Botanicznego + warsztaty (temat do wyboru)

Bogata oferta edukacyjna, możliwość prowadzenia zajęć zarówno w terenie pełnym ciekawych obiektów przyrodniczych jak i w sali dydaktycznej, interesujące tematy lekcji, możliwość uczestniczenia w różnorodnych konkursach, wystawach i prelekcjach tematycznych sprawia, iż Ogród Botaniczny cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem wśród dzieci i młodzieży oraz wychowawców i nauczycieli pragnących uatrakcyjnić zajęcia szkolne.

TEMATY ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH:

WIOSNA W OGRODZIE

Zajęcia terenowe, podczas których dzieci obserwują przyrodę i wspólnie z prowadzącym rozmawiają o zmianach zachodzących w świecie roślin i zwierząt w okresie trwania wiosny. Podczas spaceru po Ogrodzie dzieci poznają wiele gatunków roślin charakterystycznych dla tej pory roku oraz zdobywają interesujące informacje na ich temat. Razem z prowadzącym próbują też wyjaśniać różne zagadki i zjawiska przyrodnicze. Pod koniec zajęć rozdawane są karty pracy związane z tematem lekcji.

KOLOROWE LATO W OGRODZIE

Wycieczka po Ogrodzie, podczas której prowadzący opowiada o przyrodzie i pokazuje dzieciom gatunki roślin, których pełnia kwitnienia i wegetacji przypada na okres letni. Uczestnicy zajęć poznają wiele ciekawostek na temat

obserwowanych roślin, zwiedzając poszczególne działki Ogrodu. Pod koniec zajęć rozdawane są karty pracy związane z tematem lekcji.

JESIEŃ W OGRODZIE

Zajęcia terenowe, podczas których dzieci obserwują oznaki jesieni oraz omawiają z prowadzącym zmiany zachodzące o tej porze roku w przyrodzie. Uczestnicy zajęć poznają różnorodność owoców i nasion, zdobywając o nich wiele interesujących informacji. Podczas lekcji dzieci oglądają także gatunki roślin, których kwiaty lub barwa liści są szczególnie atrakcyjne jesienią, a także próbują wyjaśnić różnorodne zjawiska zachodzące w przyrodzie o tej porze roku. Pod koniec zajęć rozdawane są karty pracy związane z tematem lekcji.

JAKIE TO DRZEWO?

Zajęcia zapoznające dzieci z podstawowymi gatunkami rodzimych drzew iglastych i liściastych. Podczas lekcji dzieci podchodzą do okazów poszczególnych gatunków drzew i obserwują ich charakterystyczne cechy. Prowadzący omawia z dziećmi kształt blaszki liściowej, kolor kory, sylwetkę drzewa oraz w zależności od pory roku wygląd pąków, kwiatostanów, owoców lub szyszek. Dzieci dowiadują się także wielu ciekawostek związanych z drzewami oraz poznają gatunki drzew objęte ochroną. Pod koniec zajęć rozdawane są karty pracy związane z tematem lekcji.

JAKIE TO ZIOŁO?

Zajęcia terenowe, podczas których prowadzący przybliży dzieciom świat roślin zielnych. Uczestnicy zajęć dowiadują się o właściwościach leczniczych wielu roślin oraz poznają pospolite gatunki chwastów. Dzieci oglądają i wąchają rośliny aromatyczne oraz dowiadują się o istnieniu roślin trujących. Prowadzący zwraca także uwagę na gatunki objęte ochroną. Pod koniec zajęć rozdawane są karty pracy związane z tematem lekcji.

CIEKAWOSTKI Z ŻYCIA ROŚLIN

Zajęcia zapoznające dzieci z tajnikami świata roślin. Prowadzący przedstawia dzieciom wiele ciekawostek związanych m.in. ze wzrostem, rozmnażaniem i odżywianiem się roślin. Dzieci poznają rośliny o interesującym wyglądzie, budowie i ciekawych właściwościach. Uczestnicy zajęć dowiadują się również o zastosowaniu roślin w życiu człowieka oraz ich roli w przyrodzie. Pod koniec zajęć rozdawane są karty pracy związane z tematem lekcji.

ŻYJĄCY OGRÓD

Zajęcia przyrodnicze, stanowiące połączenie wiedzy botanicznej z zoologią i ochroną przyrody. Podczas spaceru w terenie dzieci obserwują rośliny i zwierzęta żyjące w Ogrodzie oraz dowiadują się wielu ciekawostek na ich temat. Prowadzący opowiada o przyrodzie jako o całości i podkreśla znaczenie istnienia różnych zależności między organizmami, w tym pomiędzy roślinami a zwierzętami. Uczestnicy zajęć dowiadują się również jakie cechy powinien mieć ogród przyjazny przyrodzie.

MŁODY GEOGRAF

Zajęcia ogólnoprzyrodnicze, ze szczególnym uwzględnieniem wiedzy z zakresu geografii. Podczas zajęć dzieci odwiedzają różne zakątki Ogrodu, w tym ścieżki

dydaktyczne: „Czasoprzestrzeń przyrodnicza” oraz „Skały Ogrodu Botanicznego”. Prowadzący przedstawia poszczególne obiekty na ścieżkach i razem z uczestnikami zajęć omawia wiele zagadnień związanych m.in. z obrotowym i obiegowym ruchem Ziemi, procesami powstawania skał oraz pogodą. Podczas lekcji, dzieci uczą się także orientacji w terenie oraz posługiwania się mapą. Pod koniec zajęć rozdawane są karty pracy związane z tematem lekcji.

JAK CHRONIĆ PRZYRODĘ?

Zajęcia terenowe poświęcone zagadnieniom ochrony przyrody. Podczas lekcji dzieci rozmawiają z prowadzącym o powodach, celach i sposobach ochrony przyrody. Prowadzący opowiada o gatunkach chronionych i zagrożonych wyginięciem, roli ogrodów botanicznych w ochronie różnorodności biologicznej oraz o istnieniu różnych form ochrony przyrody. Uczestnicy zajęć obserwują i odkrywają piękno przyrody oraz uświadamiają sobie potrzebę jej ochrony. Zajęcia mają na celu wzbudzenie w dzieciach pozytywnych emocji w stosunku do przyrody, radości z odkrywania jej tajemnic oraz świadomej potrzeby dbania o nią.

PRZYRODA I SZTUKA

Temat realizowany w sali dydaktycznej.

Zajęcia, w trakcie których dzieci samodzielnie wykonują prace plastyczne, używając do ich zrobienia materiału roślinnego. Prowadzący przedstawia dzieciom krótką prelekcję o inspiracji przyrodą w sztuce. Prezentuje również fotografie, ukazujące piękno przyrody. Uczestnicy zajęć po obejrzeniu prezentacji wykonują, za pomocą określonych technik plastycznych, własne prace. Zajęcia rozwijają zdolności manualne i wyobraźnię, pozwalają wyrazić emocje oraz uświadamiają, iż przyroda stanowi ogromną inspirację twórczą.

ODKRYWAMY ŚWIAT ZA POMOCĄ MIKROSKOPU

Temat realizowany w sali dydaktycznej.

Zajęcia, podczas których dzieci uczą się jak korzystać z mikroskopu oraz poznają jego budowę. Uczestnicy zajęć samodzielnie wykonują preparat mikroskopowy oraz obserwują wybrane obiekty pod powiększeniem. Podczas lekcji dzieci rozwiązują wiele zadań związanych z tematem zajęć oraz wypełniają otrzymane karty pracy.

WYCIECZKA PO OGRODZIE BOTANICZNYM

Spacer po Ogrodzie, łączący obserwację przyrody ze zwiedzaniem najbardziej atrakcyjnych dla dzieci zakątków Ogrodu. Prowadzący pokazuje dzieciom różne działy Ogrodu i opowiada o roślinach rosnących na ich terenie. Podczas spaceru po Ogrodzie dzieci obserwują przyrodę i odkrywają jej piękno.

TEMATY WARSZTATÓW W SKANSENIE ROŚLINNYM:

NASZ CHLEB POWSZEDNI

Zajęcia terenowo-warsztatowe dla dzieci i młodzieży w wieku 5 – 18 lat, obrazujące uczniom rolę jaką pełnią rośliny zbożowe w gospodarstwie wiejskim. Uczestnicy zajęć uczą się rozpoznawania podstawowych gatunków zbóż, poznają ich właściwości i produkty, które można z nich otrzymać (np. mąka, kasze,

otręby), porównują kształty i faktury nasion różnych roślin zbożowych w powiększeniu. Podczas zajęć odbywa się mielenie ziarna na mąkę.

DZIKIE JEST DOBRE

Zajęcia terenowo-warsztatowe dla młodzieży w wieku 10 – 18 lat, uświadamiające uczniom, iż znaczna część dziko rosnących roślin, również tych nazywanych obecnie chwastami, dawniej wykorzystywana była w kuchni jako źródło zdrowych i pełnowartościowych pokarmów. Podczas wizyty w Skansenie uczestnicy poznają podstawowe dzikie rośliny jadalne, takie jak np.: babka zwyczajna, gwiazdnica pospolita, podagrycznik pospolity, pokrzywa zwyczajna, komosa biała, mniszek lekarski.

O ZASŁUGACH MAŁEJ PSZCZOŁY

Zajęcia terenowo-warsztatowe dla dzieci i młodzieży w wieku 5 – 18 lat przybliżające uczniom życie pszczelej rodziny i ukazujące rolę jaką pełnią pszczoły w przyrodzie i gospodarce człowieka. Podczas zajęć uczestnicy poznają podstawowe rośliny miododajne, dowiadują się jakie funkcje pełnią poszczególne kasty pszczół w ulu, uczą się o ich budowie, w tym o przystosowaniach do zbierania nektaru i pyłku. Dowiadują się także o czynnikach zagrażających pasiekom i dzikim gatunkom pszczół oraz o konieczności ich ochrony.

APTEKA NA ŁĄCE I W OGRODZIE

Zajęcia terenowo-warsztatowe dla dzieci i młodzieży w wieku 5 – 18 lat, na których uczniowie poznają podstawowe rośliny zielarskie wykorzystywane dawniej w medycynie ludowej, takie jak np.: mięta, tymianek, majeranek, nagietek, krwawnik czy mydlnica. Uczestnicy dowiadują się, które części roślin wykorzystywane były do celów leczniczych i jak sporządzano z nich preparaty ziołowe. Pod opieką osoby prowadzącej zajęcia dzieci sporządzają własne wyroby zielarskie, które stanowiąc będą miłą pamiątkę z warsztatów.

OGRÓD KWIECIEM MALOWANY

Zajęcia terenowo-warsztatowe dla dzieci i młodzieży w wieku 5 – 18 lat, w trakcie których uczniowie poznają funkcje przyrodnicze i znaczenie tradycyjnych wiejskich ogródków oraz uczą się podstawowych zasad ich tworzenia. Celem zajęć jest zwrócenie uwagi uczestników na malowniczość i różnorodność uprawianych w przedogródku roślin. Uczniowie próbują także odnaleźć bytujące w nim zwierzęta. W ramach zajęć uczestnicy wykonują kwiaty z kolorowego papieru i próbują swoich sił w projektowaniu własnego przedogródka.

ROŚLINNI SPRZYMIERZEŃCY NASZEGO OGRODU

Zajęcia terenowo-warsztatowe dla dzieci i młodzieży w wieku 10 – 18 lat, podczas których uczestnicy dowiadują się jak w naturalny sposób chronić uprawy i zdrowie, ograniczając używanie chemicznych środków ochrony roślin. Uczniowie poznają mało znane właściwości takich gatunków jak np.: pokrzywa zwyczajna, skrzyp polny, bylica piołun, krwawnik pospolity, cebula zwyczajna, czosnek pospolity. W trakcie warsztatów młodzież próbuje swoich sił w samodzielnym sporządzeniu prostych, ekologicznych preparatów roślinnych.

KOLORY MOJEGO UBRANIA

Zajęcia terenowo-warsztatowe dla dzieci i młodzieży w wieku 5 – 18 lat, przybliżające uczestnikom tajniki naturalnego farbowania tkanin przy użyciu barwników roślinnych. Uczniowie poznają podstawowe gatunki roślin wykorzystywane dawniej do produkcji barwników, dowiadują się jak farbowano dawniej, a jak robi się to dzisiaj. Prowadzący pokazuje jak przygotowuje się roztwór barwierski, a następnie uczestnicy sami próbują swoich sił w farbowaniu tkanin.

EKOLOGIA NA WIEJSKIM PODWÓRKU

Zajęcia terenowo-warsztatowe dla dzieci i młodzieży w wieku 5 – 15 lat. Zajęcia ukazują funkcjonowanie dawnego gospodarstwa. Uczestnicy zajęć uczą się jak wykorzystywano i szanowano dary natury w wiejskich obejściach, w których nic się nie marnowało i wszystko miało swoje przeznaczenie. Uczniowie dowiadują się co to jest kompost i jak można go zrobić, poznają do czego można wykorzystać niektóre rośliny pospolicie nazywane chwastami. Na przykładzie zbóż dzieci i młodzież poznają wielorakie wykorzystanie poszczególnych części roślin użytkowych.

OPOWIEŚCI O PRZYRODZIE W DREWNIANEJ ZAGRODZIE

Zajęcia terenowe dla dzieci w wieku 5 – 13 lat, ukazujące uczniom piękno wiejskiej zagrody i życia w zgodzie z naturą. Zajęcia zwracają uwagę na potrzebę poszanowania przyrody, oszczędnego wykorzystywania jej zasobów, dbania o dzikie zwierzęta i rośliny, jak również o to, co niesie ze sobą nasza tradycja i kultura. Podczas lekcji uczniowie dowiedzą się m.in. jak pomóc ptakom założyć gniazda, jak dokarmiać je zimą, dlaczego trzeba ratować trzmiele oraz dlaczego niektóre gatunki roślin i zwierząt giną.

OD WŁÓKIENKA DO GIEZELKA

Zajęcia terenowo-warsztatowe dla dzieci i młodzieży w wieku 5 – 18 lat, ukazujące uczniom z czego się składa i w jaki sposób powstaje tkanina z włókien naturalnych. Uczestnicy zajęć poznają podstawowe gatunki roślin włóknodajnych, odkryją też największą tajemnicę pospolitej pokrzywy. Wśród eksponatów zgromadzonych w zabytkowej chałupie pokazane zostaną dawne narzędzia służące do pozyskiwania włókien i do tkania płócien. Uczniowie zapoznają się z kolejnymi etapami wytwarzania lnianej tkaniny sami w nich uczestnicząc.

OLEJE ZNANE I MNIEJ ZNANE

Zajęcia terenowo-warsztatowe dla dzieci i młodzieży w wieku 5 – 18 lat, na których uczniowie poznają podstawowe rośliny olejodajne wykorzystywane w dawnych gospodarstwach oraz współcześnie. Uczestnicy zajęć zdobywają również ciekawe informacje o właściwościach tłuszczu roślinnych i ich znaczeniu dla człowieka, a podczas warsztatów mają okazję aby własnoręcznie tłoczyć olej z nasion roślin olejodajnych.

CO W TRAWIE PISZCZY?

Zajęcia dydaktyczne realizowane na terenie Ogrodu i w Skansenie Roślinnym dla dzieci i młodzieży w wieku 7-18 lat. Podczas zajęć uczniowie zwiedzają Skansen oraz oglądają zlokalizowane nieopodal schronienie dla dzikich owadów

zapyłających. Podczas zwiedzania poznają rolę owadów w przyrodzie i w gospodarstwie rolnym. W drugiej części zajęć uczestnicy zbierają okazy bezkręgowców spotkanych na dzikiej łące używając sprzętu do badań entomologicznych, umieszczają złapane okazy w pojemnikach i w Skansenie, przy wykorzystaniu prostego sprzętu optycznego, prowadzą obserwacje, ucząc się podstaw ich budowy i biologii. Poznają rolę owadów zapyłających oraz rozkładających martwą materię, dowiadują się dlaczego niektóre owady żądają zwierzęta i człowieka, poznają przyczyny i skutki inwazji szkodników drzew w lasach i sposoby naturalnego zapobiegania namnażaniu się szkodników. Czas trwania: 1,5-2 godziny.

ROŚLINNI WĘDROWNICY

Zajęcia dydaktyczne realizowane w miesiącach sierpień-październik dla uczniów w wieku 7-14 lat. Wycieczka i zajęcia w Skansenie lub sali dydaktycznej. Podczas wycieczki uczestnicy poznają sposoby rozmnażania się roślin zielnych, bylin i drzew, przykłady konkurencji pomiędzy roślinami o siedliska. W części warsztatowej uczniowie oglądają kolekcję nasion i ich przystosowania do rozsiewania, wykonują proste eksperymenty z wykorzystaniem nasion. Część warsztatowa realizowana jest w Skansenie (sierpień-wrzesień) lub w sali dydaktycznej (październik). Czas trwania: 1,5-2 godziny.

ZIOŁOWY SALON KOSMETYCZNY

Zajęcia dydaktyczne realizowane w Ogrodzie oraz w Skansenie Roślinnym dla dzieci i młodzieży w wieku 10-18 lat. Podczas zajęć uczniowie zwiedzają Skansen, poznają rośliny uprawiane w przedogródkach i w ogrodach użytkowych, które są wykorzystywane w kosmetyce. Na naturalnej łące uczniowie uczą się rozpoznawać dzikie, pospolite rośliny o cennych właściwościach kosmetycznych. Podczas zajęć warsztatowych uczniowie w grupach przygotowują proste produkty kosmetyczne z wykorzystaniem pospolitych roślin dziko rosnących. Czas trwania: 1,5-2 godziny.

Z DREWNA WYSTRUGANE

Zajęcia terenowo-warsztatowe dla dzieci i młodzieży w wieku 5 – 18 lat, w trakcie których uczniowie uświadamiają sobie, jak życie naszych przodków zależne było od natury i jak ściśle było z nią związane. Podczas zwiedzania zabytkowej chałupy uczestnicy poznają różne narzędzia i sprzęty wytwarzane przez rzemieślników, wykorzystywane dawniej w gospodarstwach domowych. Uczniowie zdobywają też ciekawe informacje o różnych gatunkach drzew i właściwościach ich drewna. Na zakończenie zajęć każdy uczeń wykona własny ornament roślinny.

Prosimy o sprawdzenie aktualności godzin otwarcia, cen biletów oraz dostępnych w tej chwili zajęć i warsztatów na stronie [Ogrodu Botanicznego](#) lub pod nr tel. 42 688 44 20.

Godziny otwarcia: kwiecień, wrzesień: 9.00-19.00; maj – sierpień: 9.00-20.00; październik: 9.00-17.00

Czas programu: 2h

Dostępność: Ogród Botaniczny otwarty dla zwiedzających od dnia 1 kwietnia do dnia 31 października

Ceny biletów: bilet normalny – 8,00 zł, bilet ulgowy – 4,00 zł; bilet zintegrowany (ważny dwa dni) uprawniający do wstępu do Palmiarni i Ogrodu Botanicznego: normalny – 16,00 zł, ulgowy – 8,00 zł

**Link do strony
Ogrodu
Botanicznego:**

<https://www.botaniczny.lodz.pl/>

Zwiedzanie Palmiarni + warsztaty (temat do wyboru)

W najstarszym łódzkim Parku Źródlińska I możemy odnaleźć miejsce pełne ciepła i niezwykłej egzotyki, gdzie choć na chwilę przeniesiemy się do ciepłych stref klimatycznych. Możemy być pewni, że o każdej porze roku spacer po Palmiarni dostarczy nam wielu przyjemnych wrażeń.

Egzotyczna kolekcja roślin, to żywa historia Łodzi, zapoczątkowana przez łódzkich fabrykantów. Najstarsze rośliny to ponad 150 letnie palmy. Uzupełniają je wspaniałe bananowce, araukarie, bambusy i figowce. Pod okazałymi koronami kilkudziesięciu roślin miejsce znalazły: storczyki, bromelie, begonie, paprocie oraz krotony. Od późnej wiosny dodatkowo poznać możemy kilkadziesiąt gatunków roślin rosnących w ogródku dydaktycznym, który uważany jest za pierwszy Ogród Botaniczny w Łodzi.

TEMATY ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH:

OSOBLIWOŚCI ŚWIATA ROŚLIN

W czasie zajęć dzieci zapoznają się z najbardziej niezwykłymi roślinami znajdującymi się w kolekcji Palmiarni (m.in.: palma daktylowa, palma kokosowa, płaskła łosioroga, ruszczyk, bananowiec, eukaliptus, cykas, rosiczka, kaktusy). Prowadzący zwraca uwagę dzieci na różnorodne przystosowania roślin do warunków siedliskowych. W trakcie zajęć dzieci wypełniają karty pracy. Zajęcia kończy wspólne odczytanie najważniejszych informacji zanotowanych w kartach pracy.

ZNANE I NIEZNANE EGZOTYCZNE ROŚLINY JADALNE

Celem zajęć jest zapoznanie dzieci z roślinami, których owoce, liście, kwiaty i inne elementy są przez człowieka wykorzystywane w żywieniu. W czasie spaceru po Palmiarni, dzieci mają za zadanie odszukać znane im owoce. Przy wszystkich omawianych podczas zajęć roślinach prowadzona jest krótka pogadanka. W trakcie zajęć dzieci wypełniają karty pracy. Zajęcia kończy wspólne odczytanie najważniejszych informacji zanotowanych w kartach pracy.

STREFY ROŚLINNE KULI ZIEMSKIEJ

(Temat przewidziany dla uczniów klas VI)

Celem zajęć jest zapoznanie dzieci z podstawowymi wiadomościami dotyczącymi stref klimatyczno-roślinnych Ziemi. Na zajęciach uczniowie mogą osobiście doświadczyć, jakie warunki termiczne i wilgotnościowe panują w strefie

okołorównikowej, podzwrotnikowej i zwrotnikowej. W czasie spaceru po Palmiarni dzieci poznają przedstawicieli świata roślin omawianych stref klimatycznych. Prowadzący wskazuje liczne przystosowania roślin do wzrostu w danej strefie. W trakcie zajęć dzieci wypełniają karty pracy. Zajęcia kończy wspólne odczytanie najważniejszych informacji zanotowanych w kartach pracy.

PRZYRODNICZE SKARBY OGRÓDKA DYDAKTYCZNEGO

(Temat realizowany na terenie Ogródka Dydaktycznego w sezonie letnim)
Celem zajęć jest zapoznanie uczestników z historią Ogródka Dydaktycznego (m. in.: nawiązanie do historii Łodzi i Puszczy Łódzkiej); wyjaśnienie przyczyn ukształtowania się w nim specyficznego mikroklimatu, sprzyjającego uprawie cennych i wrażliwych gatunków roślin; prezentacja najbardziej interesujących gatunków drzew i krzewów zgromadzonych w Ogródku Dydaktycznym. W trakcie zajęć dzieci wypełniają karty pracy. Zajęcia są podsumowane wspólnym odczytaniem najważniejszych informacji zanotowanych w kartach pracy.

ZWIEDZANIE PALMIARNI Z PRZEWODNIKIEM

W trakcie wspólnego spaceru z przewodnikiem, dzieci poznają historię Palmiarni oraz najważniejsze elementy kolekcji roślin szklarniowych. Przewodnik prezentuje rośliny egzotyczne pochodzące z różnych części świata, rośliny w danym momencie kwitnące, owocujące, a także cechujące się swoistymi, często niezwykłymi przystosowaniami. Prezentowane są również przykłady zastosowań tych roślin przez człowieka.

Zajęcia edukacyjne odbywają się od wtorku do piątku od 10.00 do 15.00 (kwiecień – wrzesień) oraz od 9.00 do 15.00 (październik – marzec). Najpóźniej zajęcia mogą rozpocząć się o godzinie 14.00. Liczba przewodników i prowadzących zajęcia jest ograniczona. Maksymalna wielkość grupy na jednego przewodnika to 25 osób.

Prosimy o sprawdzenie aktualności godzin otwarcia, cen biletów oraz dostępnych w tej chwili zajęć i warsztatów na stronie [Palmiarni](#) lub pod nr tel. 42 674 96 65.

Godziny otwarcia: Od 1 października Palmiarnia będzie czynna w godzinach: od wtorku do piątku w godzinach 11.00 – 16.00, w sobotę i w niedzielę w godzinach 9.00 – 16.00. W poniedziałki Palmiarnia nieczynna.

Czas programu: 1-1,5h

Dostępność: Obiekt dostępny przez cały rok

Ceny biletów: Opłata za zajęcia edukacyjne wynosi 60 zł. Bilet normalny – 10,00 zł, bilet ulgowy – 5,00 zł. Bilet zintegrowany (ważny 2 dni) uprawniający do wstępu do Palmiarni i Ogrodu Botanicznego: normalny – 16,00 zł, ulgowy – 8,00 zł

Link do strony <https://www.botaniczny.lodz.pl/palmiarnia/>
Palmiarni:

Zwiedzanie Księżego Młyna + warsztaty w Centrum Turysty Księży Młyn

Księży Młyn – idealnie zachowany kompleks rezydencjonalno-mieszkalno-fabryczny należący w XIX wieku do najbogatszego łódzkiego przemysłowca Karola Wilhelma Scheiblera. Osiedle stanowiło swoiste miasto w mieście. Na jego terenie znajdują się budynki fabryczne, domy robotników – tzw. famuły, sklep – tzw. konsum, szkoła, dwa szpitale, remiza straży ogniowej, gazownia. Większość osiedla znajduje się między ul. Tymienieckiego, Przędzalnianą i Fabryczną. W całości jest wpisane do rejestru zabytków.

OFERTA WARSZTATOWA DLA GRUP

Warsztaty „Skarpeciaki” (od 7 r. ż.) w budynku Centrum Turysty.
Samodzielne wykonanie przez każdego uczestnika „Skarpeciaka” – maskotki, którą zabierze ze sobą oraz prezentacja wystawy „od przędzenia do gotowego wyrobu”.

„Kufry szyframi nadziane” – szyfrogram (od 12 r. ż.).

Grupa podzielona na kilka części dąży do najszybszego rozwiązania zagadek i zwycięstwa. Współpraca i rywalizacja w jednym. Zadania związane w różnoraki sposób z włókiennictwem i Łodzią.

Gra miejska „Na Kocim Szlaku” (od 10 r. ż.).

Zabawa połączona ze zwiedzaniem, odbywa się w okolicy Centrum Turysty Księży Młyn.

Prosimy o sprawdzenie aktualności godzin otwarcia, cen biletów oraz dostępnych w tej chwili zajęć i warsztatów na stronie [CTKM](http://www.zwiedzanielodzi.pl/centrum-turysty.html) lub pod nr tel. 513 712 411.

Godziny otwarcia: Prosimy o sprawdzenie aktualności godzin otwarcia pod nr tel. 513 712 411 lub na stronie <http://www.zwiedzanielodzi.pl/centrum-turysty.html>.

Czas programu: 2h

Dostępność: Obiekt dostępny przez cały rok

Ceny biletów: Cena warsztatów: 12-15 zł od osoby

Link do strony Centrum Turysty Księży Młyn: <http://www.zwiedzanielodzi.pl/centrum-turysty.html>

Dzień 3

Zwiedzanie EC1 + warsztaty (temat do wyboru)

W budynkach najstarszej łódzkiej elektrociepłowni powstał nowoczesny ośrodek kultury, nauki i sztuki pod nazwą EC1 Łódź – Miasto Kultury. EC1- Zachód to siedziba Centrum Nauki i Techniki. Centrum można zwiedzać według trzech ścieżek edukacyjnych, czyli stałych wystaw i ekspozycji. Pierwsza dotyczy przetwarzania energii, druga – historii cywilizacji i nauki. Trzecia ścieżka wyjaśnia tajemnice mikro i makro świata. EC1- Wschód pełni przede wszystkim funkcje kulturalne i artystyczne. W zabytkowej hali maszyn odbywają się koncerty i konferencje. Atrakcją kompleksu EC1 jest również najnowocześniejsze w Polsce Planetarium.

Aby w pełni wykorzystać pobyt w Centrum Nauki i Techniki EC1 w Łodzi, warto zamówić dodatkowe zajęcia na ekspozycji. W pięknie przystosowanych do zwiedzania przestrzeniach dawnej łódzkiej elektrociepłowni przygotowaliśmy dla naszych gości warsztaty i lekcje bezpośrednio związane z wystawionymi tu eksponatami oraz takie, dla których ekspozycja jest głównie fascynującym tłem. Zajęcia prowadzą pracownicy Centrum Nauki EC1 z pomocą nauczycieli i opiekunów grup. Każda z nich może liczyć do 15 osób. Klasa o większej liczbie uczniów może podzielić się na dwa zespoły – pracujące równolegle lub jeden po drugim. Przebieg i zakres zajęć są dostosowywane do etapu kształcenia uczniów.

TEMATY ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH:

Warsztat szalonego konstruktora (Zajęcia z klasą)

Wielcy konstruktorzy są autorami drapaczy chmur, mostów czy wież. My spróbujemy wcielić się w szalonego konstruktora i zbudować konstrukcję niepowtarzalną i zwariowaną, bo zbudowaną z tego, co znajdziemy pod ręką. Zadaniem będzie zaprojektowanie toru dla kulki tak, aby doprowadzić ją do wyznaczonego celu. Przy okazji wyjaśnimy, jak pomagają nam maszyny proste i pokażemy, gdzie je znaleźć w życiu codziennym. Naturalną kontynuacją zajęć jest część ekspozycji „Maszyny proste” na ścieżce „Rozwój wiedzy i cywilizacji”. *Zajęcia wspierają realizację zagadnień podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz I i II etapu edukacyjnego (edukacji wczesnoszkolnej).*

Jak zostać inżynierem, czyli o matematyce i konstrukcjach (Zajęcia z klasą)

Inżynierów wszystkich specjalności charakteryzuje dobra znajomość matematyki i wyobrażenia konstruktorska. Przygotowaliśmy zestaw ćwiczeń, podczas których najmłodszy uczestnicy będą doskonalić te umiejętności. W zależności od wieku, potrzeb i możliwości będziemy przeliczać i klasyfikować, układać i rozkładać figury. Będziemy budować i konstruować oraz brać udział w kształcących grach i zabawach.

Zajęcia wspierają realizację zagadnień podstawy programowej I i II etapu edukacyjnego (klas II – VI), głównie w zakresie: edukacji matematycznej i informatycznej.

W „światle” elektronów, czyli patrząc przez mikroskop elektronowy (Zajęcia z klasą)

Ile razy powiększa lupa? Może kilkanaście razy. Czy dostrzeżesz przez nią wszystkie ciekawe szczegóły? A jeśli użyć mikroskopu optycznego, który powiększa setki razy? Co wtedy zobaczysz? Na pewno dużo więcej... Pomyśl jednak, jakie tajemnice odkryć można gdy powiększy się go dziesiątki tysięcy razy! Nasze zajęcia pozwolą na porównanie różnych narzędzi do „powiększania świata” – łącznie z prawdziwym mikroskopem elektronowym.

Zajęcia wspierają realizację zagadnień podstawy programowej II etapu edukacyjnego (klas IV-VIII) oraz szkół średnich, głównie w zakresie: przyrody, biologii i fizyki.

Skąd się bierze prąd, czyli jak działała elektrownia węglowa EC1 (Zajęcia z klasą)

Korzystając z pomocy prowadzącego oraz kart pracy, uczniowie poznają tajniki poszczególnych urządzeń elektrowni. Dowiadują się, czym były konwejer i opłomki; że w elektrowni nie produkowano energii, lecz jedynie ją przetwarzano oraz co jest jedynym źródłem energii dla człowieka.

Zajęcia wspierają realizację zagadnień podstawy programowej II etapu edukacyjnego (klas IV-VIII) oraz szkół średnich, głównie w zakresie: przyrody, fizyki, informatyki, techniki oraz chemii.

Zapoznaj się również z odrębną (!) ofertą [“Zajęć z klasą on-line”](#) prowadzonych na platformie Zoom.

“Zajęcia z klasą” można zarezerwować podczas ustalania szczegółów wizyty z naszym Działem Obsługi Klienta (tel. +48 42 600 61 00 wew.

1, informacja@ec1lodz.pl).

Pytania dotyczące merytorycznych szczegółów oferty, uwagi do zajęć oraz propozycje nowych tematów prosimy kierować pod

adres: marek.pisarski@ec1lodz.pl.

Prosimy o sprawdzenie aktualności godzin otwarcia, cen biletów oraz dostępnych w tej chwili zajęć i warsztatów na stronie [EC1](#) lub pod nr tel. +48 42 600 61 00 wew. 1 .

Godziny otwarcia: Od wtorku do piątku zapraszamy w godz. 10:00 – 18:00, zaś w soboty i niedziele w godz. 11:00 – 19:00.

Czas programu: 3h

Dostępność: Obiekt dostępny przez cały rok

Ceny biletów: Opłata wynosi 30 zł za każdą grupę (składającą się z maksymalnie 15 osób) PLUS cena standardowych biletów do Centrum Nauki i Techniki EC1 (w przypadku grup wynosi ona 14 zł od osoby od wtorku do piątku)

Link do strony EC1: <https://www.ec1lodz.pl/>

Zwiedzanie Centralnego Muzeum Włókiennictwa w Łodzi oraz Skansenu Łódzkiej Architektury Drewnianej + warsztaty (temat do wyboru)

W XIX i XX wieku Łódź była największym w kraju ośrodkiem przemysłu włókienniczego. Naturalne więc było, że muzeum tkactwa, którego pomysł narodził się w 1946 roku, powinno powstać właśnie tu. Biała Fabryka Ludwika Geyera – obecnie siedziba Centralnego Muzeum Włókiennictwa – jest jednym z najstarszych w Łodzi zespołów fabrycznych i miejscem uruchomienia pierwszej w Łodzi maszyny parowej. Muzeum prezentuje narzędzia i maszyny włókiennicze, historyczne i współczesne tkaniny oraz ubiory.

Łódzki Park Kultury Miejskiej należy do zespołu CMWŁ i zabiera zwiedzających w niezwykłą podróż w czasie. Na jego terenie znajduje się pięć historycznych domków, typowych dla zabudowy Łodzi w XIX i na początku XX wieku, które są rozmieszczone wzdłuż brukowanej „kocimi łbami” uliczki. Budynki zostały przeniesione z różnych miejsc w Łodzi oraz jej okolic. Dobrano je tak, żeby jak najlepiej i najpełniej reprezentowały dawną architekturę miasta.

TEMATY ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH:

Warsztat „Łódź fabryczna” (I-IV SP)

Łódź to miasto, które dawniej było pełne fabryk. Podczas warsztatu uczestnicy dowiedzą się, co to jest fabryka, jak wygląda i jakie można w niej usłyszeć dźwięki? Sprawdzimy, co wspólnego z fabryką ma czajnik, poszukamy cech charakterystycznych architektury przemysłowej i wsłuchamy się w dźwięki fabrycznych maszyn a także poznamy legendę o założeniu Łodzi.

Czas trwania: 90 min.

Warsztat „Poczuj rytm” (I-IV SP)

Czym jest rytm? Czy można go usłyszeć, poczuć, zobaczyć? Podczas warsztatu odkryjemy, że rytm jest obecny nie tylko w muzyce, ale również w naszym ciele, otaczającej rzeczywistości oraz sztuce! Obejrzymy też m.in. prace łódzkiego awangardowego artysty – Antoniego Starczewskiego – i dowiemy się, że rytm może składać się też z różnych powtarzających się elementów.

Czas trwania: 90 min.

Warsztat „Ziemia obiecana” (V-VIII SP)

Jak doszło do tego, że w XIX wieku Łódź z małej osady stała się jednym z największych polskich miast przemysłowych?

Przyjrzymy się przyczynom i skutkom rewolucji przemysłowej oraz temu, jaki miała wpływ na rozwój miasta. Zobaczymy jak zmieniał się plan Łodzi, gdzie i dlaczego wznoszono fabryki, jakie maszyny się w nich znajdowały i jak wyglądała praca robotników. Zastanowimy się też czy dzisiaj opłacałoby się otworzyć fabrykę włókienniczą, a jeśli nie – to co innego?

Czas trwania: 90 min.

Warsztat „Czysta abstrakcja” (V-VIII SP)

Czy zawsze możemy łatwo rozpoznać to, na co patrzymy? Czy rzeczywistość zmienia się w zależności od przyjętej perspektywy? Czy dzieła sztuki muszą nam opowiadać jakąś historię i zawierać konkretne treści? Podczas warsztatu wyjdziemy od realizmu, śmiało wkroczymy w świat czystej abstrakcji i jej

różnorodnych form, a na koniec stworzymy własną abstrakcyjną kompozycję!
Czas trwania: 90 min.

Spacer „Śladami rodziny Geyerów” (I-VIII SP)

Wybierz się na wyjątkowy spacer z edukatorem CMWŁ, podczas którego poznajemy historię Ludwika Geyera i jego rodziny oraz dowiadujemy się o jego wielkich przedsięwzięciach i inwestycjach, które odmieniły Łódź. Spacer rozpoczyna się w siedzibie Muzeum Włókiennictwa. Dalej trasa prowadzi do wejścia na ul. Piotrkowską. Później do skrzyżowania ulicy Piotrkowskiej z Czerwoną i Millionową. Następnie w drugą stronę, do Placu Reymonta, początkowym odcinkiem ulicy Przybyszewskiego i dalej, przez Park Reymonta. Kończy się na dziedzińcu Białej Fabryki. Po drodze zatrzymujemy się przy poszczególnych miejscach należących niegdyś do rodziny Geyera i opowiadamy o ich historii.

Czas trwania: 90 min.

Oprowadzanie (I-VIII SP)

Wraz z edukatorem wybierz się na zwiedzanie aktualnie otwartych wystaw stałych i czasowych. Podczas oprowadzania przyglądamy się budynkowi muzeum, dowiadujemy się nieco o jego historii oraz poznajemy warunki pracy i mieszkania XIX-wiecznych robotników. Oglądamy także wystawy czasowe prezentujące modę lub tkaninę artystyczną.

Czas trwania: 90 min.

Lekcja „Fabryka pełna wynalazków” (V-VIII SP)

Czy rzeczywiście Jan Gutenberg wynalazł druk? Czy James Watt był pierwszym, który wykorzystał parę jako siłę napędową? Zapraszamy w podróż w świat historii, nauki i techniki podczas lekcji muzealnej „Fabryka pełna wynalazków”. Maszyny włókiennicze i inne obiekty zgromadzone w muzeum będą pretekstem do opowieści na temat wynalezienia maszyny parowej, komputera, krosna tkackiego, żelazka i nie tylko.

Czas trwania: 45 min.

Lekcja „Para – buch! Muzeum – w ruch! (I-VIII SP)

Dlaczego gwizdek czajnika gwizdże, gdy gotuje się woda? W jaki sposób para wodna może wprawić w ruch całą fabrykę? Na te i wiele innych pytań dotyczących pary i możliwości jej wykorzystania spróbujemy odpowiedzieć podczas lekcji muzealnej „Para – buch! Muzeum – w ruch!”. Heron, Newcomen, Watt i Stephenson to tylko niektóre osoby, których wynalazki i odkrycia pojawią się w trakcie zajęć. Sprawdźcie sami.

Czas trwania: 45 min.

Lekcja „Łódzkie legendy” (I-IV SP)

Kim był Janusz i w jaki sposób przyczynił się do powstania miasta Łodzi? Jak narodziła się łódzka „Pietryna” i jakie urządzenie zamontował w swoim pałacu Izrael Poznański? Na te i wiele innych pytań odpowiemy podczas lekcji muzealnej „Łódzkie legendy”.

Spróbujemy zdefiniować pojęcie legendy i baśni. Poprzez wspólne rozwiązywanie zagadek, łamigłówek i krzyżówek poznamy wiele barwnych opowieści, w których opisane zostały ważne zdarzenia w dziejach Łodzi. Przyjdźcie i sami przekonajcie

się jak wiele tajemnic na temat historii miasta kryje się w tych niezwykłych opowieściach przekazywanych z pokolenia na pokolenie!
Czas trwania: 45 min.

Lekcja „Od włókna do tkaniny” (V-VIII SP)

Czy tkanina może powstać z foliówki albo z nici jedwabnika? Skąd się biorą wełna i bawełna? Ile zastosowań ma len? Co wspólnego mają ze sobą: tkanina poliestrowa, plastikowa butelka oraz płyta CD? Odpowiedzi na te pytania poznacie podczas lekcji „Od włókna do tkaniny”. Dowiedziecie się także z jakich rodzajów włókien powstają materiały w różnych krajach oraz do czego są one wykorzystywane. A pod koniec lekcji okaże się, czy możemy rozpoznać materiał posługując się jedynie zmysłem dotyku.

Czas trwania: 45 min.

Lekcja „Co ma Geyer do Górniaka” (V-VIII SP)

Dlaczego Biała Fabryka jest białą i kto ją wybudował? Ilu ludzi pracowało tutaj przed stu laty, co produkowali, dlaczego budynek wygląda jak średniowieczny zamek? Tego wszystkiego dowiedziecie się podczas lekcji „Co ma Geyer do Górniaka?”. Zajęcia, przeznaczone dla dzieci i młodzieży na poziomie szkoły podstawowej, gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej, dotyczą tematu: rodzina Geyerów i jej wpływ na rozwój Łodzi. Nie zalejemy was morzem informacji, ale przysłowie „Po nitce do kłębka” nabierze dosłownego znaczenia! Przygotujcie się na solidną porcję dobrej zabawy podczas której, trochę przy okazji, łkniecie co nieco wiedzy, jak ważną rolę odegrała w naszym mieście wielopokoleniowa rodzina Geyerów i gdzie do tej pory możecie odnaleźć ślady ich pracy i życia.

Czas trwania: 45 min.

Prosimy o sprawdzenie aktualności godzin otwarcia, cen biletów oraz dostępnych w tej chwili zajęć i warsztatów na stronie [CMWŁ](http://www.cmwł.pl) lub pod nr tel. 500 527 855, (42) 684 61 15.

Godziny otwarcia: Poniedziałek: nieczynne; Wtorek – Niedziela: 12.00-14.30 i 15.00-18.00 (między 14.30 a 15.00 – przerwa techniczna)

Czas programu: 1,5-2h

Dostępność: Obiekt dostępny przez cały rok

Ceny biletów: Warsztaty: bilet normalny – 12 zł, bilet ulgowy – 8 zł. Lekcje: bilet normalny – 6 zł, bilet ulgowy – 4 zł. Orowadzenie z edukatorem: bilet normalny – 15 zł, bilet ulgowy – 10 zł.

Link do strony CMWŁ: <https://www.cmwł.pl/public/>

Spacer szlakiem Łódź bajkowa z przewodnikiem

Na dobranockach o Misiu Uszatku, Misiu Colargolu i Zaczarowanym Ołówku wychowały się pokolenia Polaków. Co łączy te bajki? Wszystkie powstały w Łodzi. W Se-ma-forze nieprzerwanie od 70 lat tworzy się filmy animowane, zarówno

bajki dla dzieci, jak i filmy dla dorosłych. Dwie produkcje nagrodzone zostały nawet Oscarami!

Będąc w Łodzi z dziećmi, można zdecydować się na zwiedzanie szlakiem Łodzi bajkowej. W przestrzeni miasta odnajdziemy wówczas dziesięć małych pomników przedstawiających bajkowych bohaterów, którzy przypominają o dorobku łódzkiej animacji. Na Piotrkowskiej natrafimy na pierwszy pomnik, który stanął na bajkowym szlaku – Misia Uszatka, przy Muzeum Kinematografii spotkamy koty Filemona i Bonifacego, przed wejściem do Palmiarni – wróbla Ćwirka, dwa leśne ludki Maurycego i Hawranka – w największym łódzkim parku Na Zdrowiu, tuż przy wejściu do zoo a przy wejściu do aquaparku Fala – pingwina Pik-Poka. Szukajcie dalej, bo jest ich więcej!

Namiary do wybranych przewodników miejskich można znaleźć [TU](#) lub w biurze Łódzkiej Organizacji Turystycznej (Piotrkowska 28) i pod numerem tel. (+48) 208 81 81, (+48) 722 005 314.

Czas programu:	1,5-2h
Dostępność:	Obiekt dostępny przez cały rok
Link do strony ŁOT z informacją o Łodzi Bajkowej:	https://lodz.travel/lodz-bajkowa

Dzień 4

Czy są w Łodzi lwy i jednorożce? (spacer szlakiem secesji z przewodnikiem)

Łódź jest miastem, którego centrum w istotnym stopniu ukształtowane zostało przez secesję. Zdecydował o tym czas rozbudowy miasta. Na przełomie XIX i XX wieku łódzki przemysł osiągnął szczyty swojego rozwoju. W naszym mieście mieszkało przynajmniej 40 prawdziwych milionerów, a fortuny kilkuset „mniejszych” fabrykantów liczone były w setkach tysięcy rubli. Wolna lub zajęta przez zniszczoną już drewnianą architekturę przestrzeń miejska umożliwiała rozwinięcie akcji budowlanej na dużą skalę.

Łódzką secesję akcentuje głównie zewnętrzna lub wewnętrzna dekoracja budynku. Brakuje natomiast obiektów architektonicznych o asymetrycznej bryle, tak charakterystycznych dla rozwiniętych form zachodnioeuropejskiej art nouveau. Choć i w łódzkich realizacjach widać jakby „projektowanie od wewnątrz”, podczas którego architekt brał pod uwagę funkcjonalność budynku kosztem harmonii jego bryły. Mimo trwających kryzysów i rewolucji możemy w architekturze Łodzi odnaleźć przynajmniej kilkadziesiąt sesyjnych realizacji przepadających do 1914 roku.

Na szczególną uwagę zasługuje perła architektury – najpiękniejsza łódzka willa secesyjna, należąca niegdyś do Leopolda Kindermanna. Obecnie mieści się tam Galeria Willa. Co ciekawe, w budynku nie ma dwóch takich samych okien.

Namiary do wybranych przewodników miejskich można znaleźć [TU](#) lub w biurze Łódzkiej Organizacji Turystycznej (Piotrkowska 28) i pod numerem tel. (+48) 208 81 81, (+48) 722 005 314.

Czas programu: 1,5-2h

Dostępność: Obiekt dostępny przez cały rok

Zwiedzanie Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi + warsztaty (temat do wyboru)

Dział Naukowo-Oświatowy Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi przygotował program edukacyjny adresowany do wszystkich grup wiekowych. Ze względu na wielodziałową strukturę muzeum mamy możliwość podejmowania szerokiej gamy tematów.

Zajęcia przeprowadzają pracownicy merytoryczni przy wykorzystaniu różnorodnych środków przekazu: technik multimedialnych, pokazu zabytków lub prezentacji wystaw stałych i czasowych. Pragniemy wprowadzić słuchaczy w świat czasów minionych, przypomnieć zwyczaje i obrzędy dawno wygasłe i te kultywowane po dzień dzisiejszy. Chcemy ułatwić słuchaczom zrozumienie takich pojęć jak kultura, tradycja czy region i zaszczyścić szacunek dla wielkiego i bogatego dziedzictwa naszych przodków.

TEMATY ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH:

Zajęcia z archeologii

1. Archeologia źródłem wiedzy o przeszłości.
2. Życie ludzi w epoce kamienia.
3. Biskupin i jego mieszkańcy.
4. W państwie pierwszych Piastów.
5. Na zamku średniowiecznym.
6. W kręgu innych kultur: Egipt, Grecja, Rzym.

Zajęcia z teatru lalkowego

1. Animacja znaczy ożywienie.
2. Formy teatru lalek w historii i na świecie.
3. Jak powstaje spektakl lalkowy.
4. Teatr cieni.

Warsztaty

1. „Rzecz o stroju średniowiecznym” – warsztaty z projektowania strojów dworskich.
2. „Piękno i prostota – o biżuterii pradziejowej” – warsztaty z wykonywania ozdób z gliny i drutu.
3. „Nie święci garnki lepią – o garnkach i garncarstwie” – warsztaty z wyklejania naczyń glinianych.
4. „Wszystkie barwy tęczy – o słowiańskich krajkach” – warsztaty z tkania wełnianych krajek na bardkach.
5. „Dawne płacidła, monety i banknoty”- warsztaty z projektowania i wybijania monet.
6. „Gwiazdki, światy i łańcuchy”- warsztaty z wykonywania tradycyjnych ozdób

choinkowych.

7. „Kraszanki, pisanki, oklejanki” – warsztaty z wykonywania pisanek wielkanocnych.

8. „Nie tylko kukiełki”- warsztaty z projektowania i wykonywania lalki teatralnej.

9. „Najkrótszy film animowany świata” – warsztaty pokazujące technikę animacji filmowej.

10. “Magia Afryki” – warsztaty z wykonywania tradycyjnych masek afrykańskich.

Prosimy o sprawdzenie aktualności godzin otwarcia, cen biletów oraz dostępnych w tej chwili zajęć i warsztatów na stronie [MAiE](#) lub pod nr tel. (42) 632 84 40 (centrala)/ (42) 632 97 14.

Godziny otwarcia: Godziny otwarcia muzeum od dnia 20 maja 2020 r. do odwołania: poniedziałek – nieczynne; wtorek – niedziela – 11.00 – 17.00 (13.30 – 14.00 – przerwa na dezynfekcję pomieszczeń)

Czas programu: 1,5-2h

Dostępność: Obiekt dostępny przez cały rok

Ceny biletów: Ceny biletów (Płatność kartą lub gotówką): normalny – 9 zł, ulgowy – 6 zł, grupowy (od 10 osób) – 7 zł/ os. Wtorek – wstęp wolny. Uczestnictwo w zajęciach edukacyjnych oraz warsztatach – w ramach opłaty wstępu do muzeum.

Link do strony MAiE: <http://www.maie.lodz.pl/>

Zwiedzanie Centrum Dialogu im. Marka Edelmana + warsztaty (temat do wyboru)

Centrum Dialogu to nowoczesna instytucja, która zajmuje się pamięcią, historią i tożsamością miasta. Współpracując z polskimi i zagranicznymi artystami, ekspertami, naukowcami, wykorzystując nowoczesne metody edukacyjne, autorskie programy i twórcze rozwiązania, Centrum Dialogu proponuje dynamiczną i różnorodną ofertę kulturalną i edukacyjną, adresowaną zarówno do społeczności polskiej, jak i zagranicznej, która coraz liczniej odwiedza instytucję i Łódź.

Od samego początku większość realizowanych przez nas projektów ma bardzo aktualny kontekst, wyodrębniając współczesny i wielokulturowy aspekt Łodzi, zgodnie z przyjętą zasadą: PAMIĘTAĆ, ROZUMIEĆ, DZIAŁAĆ.

Centrum Dialogu im. Marka Edelmana prowadzi działalność edukacyjną od 2011 roku. Od tego czasu, udało nam się przeprowadzić tysiące lekcji, warsztatów i wykładów dla grup dzieci, młodzieży i dorosłych z Polski i zagranicy. Na naszych zajęciach opowiadamy o historii wielokulturowej Polski, dziejach

Łodzi, popularyzujemy wiedzę na temat różnych kultur oraz zagrożeń płynących z ekstremizmu i nietolerancji, w tym skutków II wojny światowej.

TEMATY ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH:

Miasto czterech kultur. Żydzi.

Kiedy w XIX wieku Łódź zaczyna rozwijać się w niespotykanym tempie, przyjeżdżają do niej ludzie z całej Europy. Główny udział w rozwoju miasta mają cztery narodowości: Polacy, Niemcy, Żydzi i Rosjanie. Zajęcia przybliżają życie codzienne Żydów w „mieście kominów”, pokażą zabytki łódzkie związane z żydowską kulturą oraz przybliżą sylwetki sławnych łodzian żydowskiego pochodzenia.

Po zajęciach uczniowie:

- znają historię XIX-wiecznej Łodzi;
- potrafią wymienić łódzkich fabrykantów, społeczników;
- znają przyczyny rozwoju miasta;
- potrafią wymienić najbardziej znane łódzkie zabytki, znają ich historię;
- rozumieją rewolucję przemysłową, potrafią osadzić jej skutki w historii Polski.

Szkoła podstawowa. Elementy historii rodzinnej i regionalnej.

Uczeń poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje.

Historia.

Uczeń wyjaśnia wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny odmiennego rozwoju gospodarczego ziem polskich w trzech zaborach; analizuje strukturę społeczeństwa w trzech zaborach z uwzględnieniem mniejszości narodowych i wyznaniowych, w tym ludności żydowskiej; charakteryzuje wydarzenia rewolucyjne 1905–1907; porównuje dynamikę zmian gospodarczych i społecznych na ziemiach polskich z przemianami europejskimi oraz synchronizuje wydarzenia z historii politycznej; charakteryzuje kierunki przemian społecznych i politycznych w państwach europejskich oraz w Stanach Zjednoczonych i w Japonii.

WOS

Uczeń wyjaśnia, czym obywatelstwo różni się od narodowości.

Miasto czterech kultur. Niemcy.

Kiedy w XIX wieku Łódź zaczyna rozwijać się w niespotykanym tempie, przyjeżdżają do niej ludzie z całej Europy. Główny udział w rozwoju miasta mają cztery narodowości: Polacy, Niemcy, Żydzi i Rosjanie. Zajęcia przybliżają życie codzienne Niemców w „mieście kominów”, pokażą zabytki łódzkie związane z niemiecką kulturą oraz przybliżą sylwetki sławnych łodzian niemieckiego pochodzenia.

Po zajęciach uczniowie:

- znają historię XIX-wiecznej Łodzi;
- potrafią wymienić łódzkich fabrykantów, społeczników;
- znają przyczyny rozwoju miasta;
- potrafią wymienić najbardziej znane łódzkie zabytki, znają ich historię;
- rozumieją rewolucję przemysłową, potrafią osadzić jej skutki w historii Polski.

Szkoła podstawowa. Elementy historii rodzinnej i regionalnej.

Uczeń poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie

zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje.

Historia.

Uczeń wyjaśnia wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny odmiennego rozwoju gospodarczego ziem polskich w trzech zaborach; analizuje strukturę społeczeństwa w trzech zaborach z uwzględnieniem mniejszości narodowych i wyznaniowych, w tym ludności niemieckiej; charakteryzuje wydarzenia rewolucyjne 1905–1907; porównuje dynamikę zmian gospodarczych i społecznych na ziemiach polskich z przemianami europejskimi oraz synchronizuje wydarzenia z historii politycznej; charakteryzuje kierunki przemian społecznych i politycznych w państwach europejskich oraz w Stanach Zjednoczonych i w Japonii.

WOS

Uczeń wyjaśnia, czym obywatelstwo różni się od narodowości.

Miasto czterech kultur. Rosjanie.

Kiedy w XIX wieku Łódź zaczyna rozwijać się w niespotykanym tempie, przyjeżdżają do niej ludzie z całej Europy. Główny udział w rozwoju miasta mają cztery narodowości: Polacy, Niemcy, Żydzi i Rosjanie. Zajęcia przybliżają życie codzienne Rosjan w „mieście kominów”, pokażą zabytki łódzkie związane z rosyjską kulturą oraz przybliżą sylwetki sławnych łodzian rosyjskiego pochodzenia.

Po zajęciach uczniowie:

- znają historię XIX-wiecznej Łodzi;
- potrafią wymienić łódzkich fabrykantów, społeczników;
- znają przyczyny rozwoju miasta;
- potrafią wymienić najbardziej znane łódzkie zabytki, znają ich historię;
- rozumieją rewolucję przemysłową, potrafią osadzić jej skutki w historii Polski.

Szkoła podstawowa. Elementy historii rodzinnej i regionalnej.

Uczeń poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje.

Historia.

Uczeń wyjaśnia wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny odmiennego rozwoju gospodarczego ziem polskich w trzech zaborach; analizuje strukturę społeczeństwa w trzech zaborach z uwzględnieniem mniejszości narodowych i wyznaniowych, w tym ludności rosyjskiej; charakteryzuje wydarzenia rewolucyjne 1905–1907; porównuje dynamikę zmian gospodarczych i społecznych na ziemiach polskich z przemianami europejskimi oraz synchronizuje wydarzenia z historii politycznej; charakteryzuje kierunki przemian społecznych i politycznych w państwach europejskich oraz w Stanach Zjednoczonych i w Japonii.

WOS

Uczeń wyjaśnia, czym obywatelstwo różni się od narodowości.

Miasto czterech kultur. Polacy.

Kiedy w XIX wieku Łódź zaczyna rozwijać się w niespotykanym tempie, przyjeżdżają do niej ludzie z całej Europy. Główny udział w rozwoju miasta mają cztery narodowości: Polacy, Niemcy, Żydzi i Rosjanie. Zajęcia przybliżają życie codzienne Polaków w „mieście kominów”, pokażą zabytki łódzkie związane z

polską kulturą oraz przybliżą sylwetki sławnych Polaków pochodzących z Łodzi.

Po zajęciach uczniowie:

- znają historię XIX-wiecznej Łodzi;
- potrafią wymienić łódzkich fabrykantów, społeczników;
- znają przyczyny rozwoju miasta;
- potrafią wymienić najbardziej znane łódzkie zabytki, znają ich historię;
- rozumieją rewolucję przemysłową, potrafią osadzić jej skutki w historii Polski.

Szkoła podstawowa. Elementy historii rodzinnej i regionalnej.

Uczeń poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje.

Historia.

Uczeń wyjaśnia wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny odmiennego rozwoju gospodarczego ziem polskich w trzech zaborach; analizuje strukturę społeczeństwa w trzech zaborach z uwzględnieniem mniejszości narodowych i wyznaniowych, w tym ludności polskiej; charakteryzuje wydarzenia rewolucyjne 1905–1907; porównuje dynamikę zmian gospodarczych i społecznych na ziemiach polskich z przemianami europejskimi oraz synchronizuje wydarzenia z historii politycznej; charakteryzuje kierunki przemian społecznych i politycznych w państwach europejskich oraz w Stanach Zjednoczonych i w Japonii.

WOS

Uczeń wyjaśnia, czym obywatelstwo różni się od narodowości.

Chłopiec z Bałut – Leon Weintraub.

Gdy wybuchła wojna, Leon miał 13 lat. Zajęcia opowiadają o wojennych losach młodego chłopca z Bałut. Uczestnicy zajęć poznają życie w getcie, tułaczkę po kolejnych niemieckich obozach oraz wzruszające, powojenne spotkanie Leona z siostrami.

Po zajęciach uczniowie:

- znają życie codzienne w okupowanej Łodzi;
- znają różnice między warunkami życia Polaków i Żydów pod okupacją niemiecką;
- wiedzą co to getto;
- znają historię Litzmannstadt Getto.

Edukacja polonistyczna.

Uczeń słucha z uwagą wypowiedzi nauczyciela, innych osób z otoczenia, w różnych sytuacjach życiowych, wymagających komunikacji i wzajemnego zrozumienia; okazuje szacunek wypowiadającej się osobie.

Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym. Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego.

Uczeń wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu; ocenia postępowanie swoje i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przepraszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne, respektowane przez środowisko szkolne; rozpoznaje i nazywa wybrane grupy społeczne, do których nie należy, a które wzbudzają jego

zainteresowanie, np. drużyny i kluby sportowe, zespoły artystyczne, a także inne narodowości; szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach.

Posłaniec z piekła

W Łodzi urodził się jeden z najważniejszych tajnych agentów w historii. Działał w trakcie II wojny światowej i nazywał się Karski. Jan Karski. W trakcie zajęć uczniowie dowiedzą się wszystkiego o jego przełomowej misji oraz o sytuacji Żydów w okupowanej Polsce. Zajęcia uzupełnione są filmem animowanym wytwórni Disney'a Posłaniec z piekła.

Po zajęciach uczniowie:

- znają postacie: łodzianina Jana Karskiego, F.D. Roosevelta;
- znają daty rozpoczęcia i zakończenia II wojny światowej;
- wiedzą co to getto;
- wiedzą co to Polskie Państwo Podziemne.

Edukacja polonistyczna.

Uczeń słucha z uwagą wypowiedzi nauczyciela, innych osób z otoczenia, w różnych sytuacjach życiowych, wymagających komunikacji i wzajemnego zrozumienia; okazuje szacunek wypowiadającej się osobie.

Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym.

Uczeń opowiada historię własnej rodziny, przedstawia wybrane postacie i prezentuje informacje o wielkich Polakach; rozpoznaje i nazywa patrona szkoły, miejscowości, w której mieszka; wyjaśnia pojęcie „patron”, wymienia imiona i nazwiska, np. pierwszego władcy i króla Polski, obecnego prezydenta Polski, wymienia nazwę pierwszej stolicy Polski.

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego.

Uczeń wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu; ocenia postępowanie swoje i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przepraszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne, respektowane przez środowisko szkolne; rozpoznaje i nazywa wybrane grupy społeczne, do których nie należy, a które wzbudzają jego zainteresowanie, np. drużyny i kluby sportowe, zespoły artystyczne, a także inne narodowości.

Prosimy o sprawdzenie aktualności godzin otwarcia, cen biletów oraz dostępnych w tej chwili zajęć i warsztatów na stronie [Centrum Dialogu](#) lub pod nr tel. +48 42 636 38 21, +48 506 155 911.

Godziny otwarcia: GODZINY OTWARCIA BUDYNKU (w tych godzinach można zwiedzać wystawy): poniedziałek – piątek od 11.00 do 17.00; sobota – niedziela od 12.00 do 16.00.

Czas programu: 1,5-2h

Dostępność: Obiekt dostępny przez cały rok

Ceny biletów: Wstęp do budynku i na wszystkie wystawy jest bezpłatny.

Link do strony

Centrum <https://www.centrumdialogu.com/>

Dialogu:

Wizyta w Aquaparku FALA

Aquapark FALA jest jednym z największych parków wodnych w Polsce. Baseny zewnętrzne i wewnętrzne, w tym ze sztuczną falą, najwyższa w Polsce zjeżdżalnia, sauny, masaże wodne, most linowy, tężnia solna, place zabaw, bary – wszystko to znajduje się w jednym obiekcie w sercu Łodzi.

Proponujemy wejście grupowe do Aquaparku FALA w Łodzi i możliwość skorzystania ze wszystkich atrakcji strefy basenowej (baseny sportowe i rekreacyjne, wodne place zabaw, całoroczny podgrzewany basen wypływowy, zjeżdżalnie dla różnych grup wiekowych, mega zjeżdżalnie, zjeżdżalnie pontonowe, basen solankowy, jacuzzi, itp.). W okresie letnim dostępne są także baseny zewnętrzne, piaszczyste plaże, plac zabaw, piaskownica, siłownia plenerowa, boisko do siatkówki i ping-ponga. Wizyty grup mogą być realizowane po wcześniejszej rezerwacji telefonicznej zgodnie z aktualnym cennikiem. Możliwość zakupu posiłków, napojów, lodów i słodyczy w Restauracji FALA, zamówienia obiadów dla grupy w specjalnych cenach. Możliwość zakupu pamiątek. Na terenie obiektu znajduje się sklep z akcesoriami sportowymi.

Prosimy o sprawdzenie aktualności godzin otwarcia, cen biletów oraz dostępnych w tej chwili zajęć i warsztatów na stronie [Aquaparku FALA](#) lub pod nr tel. +48 (42) 683 44 80, +48 (42) 683 44 82.

Godziny otwarcia: STREFA BASENOWA: codziennie od 9:00 do 22:00

Czas programu: 3h

Dostępność: Obiekt dostępny przez cały rok

Ceny biletów: <https://aquapark.lodz.pl/cennik/cennik-strefa-basenowa/>

Link do strony Aquaparku FALA: <https://aquapark.lodz.pl/>

Bielsko-Biała – spacer ulicami miasta

*Uwaga, realizacja scenariuszy wycieczek będzie możliwa wyłącznie po zniesieniu ograniczeń związanych z epidemią COVID-19.

- [Czas trwania: jednodniowa](#)
- [Grupa wiekowa: 12-14 lat, 15-17 lat, 18-20 lat, 6-8 lat, 9-11 lat](#)

Program wycieczki

Bielsko-Biała to niesamowite miejsce, łączące w sobie walory dużego miasta i górskich plenerów. Tak! To miasto położone w górach, dzięki czemu możecie zwiedzać zabytkową starówkę, a po kilku minutach podchodzić na szczyty górskimi szlakami. Do wyboru jest kilka mniej lub bardziej wymagających opcji. Najłatwiejsze trasy są odpowiednie nawet dla kilkuletnich maluchów. Co nieco dla siebie znajdą jednak i bardziej wymagający piechurzy, czy wielbiciele rowerów.

Pierwsza piesza wycieczka to spacer ulicami miasta zwanego *Małym Wiedniem*, czyli Bielska-Białej. Rozpoczynamy ją w historycznym Bielsku, pod przepięknym **Ratuszem**. Stąd kierujemy się pod pomnik jednego z najbardziej znanych w Bielsku *mieszkańców* miasta, czyli bajkowego pieska Reksia. Idąc z jego stronę, wzdłuż ul. 11 Listopada, oglądamy zabytkową architekturę miasta. Kolejnym punktem naszej wycieczki jest **Zamek Sułkowskich**, którego historia sięga 2 połowy XIV w. Warto wejść do środka i zobaczyć tamtejsze wystawy (dziś mieści się tam Muzeum Historyczne, w którym poznać możemy historię miasta oraz zobaczyć wystawę malarstwa) lub choć spojrzeć na przepiękny dziedziniec, na którym często odbywają się koncerty i inne wydarzenia kulturalne, z których słynie Bielsko-Biała. Warto również obejść zamek dookoła – jak na dłoni widać wtedy i inne zabytkowe budynki jak choćby **Pocztę Główną**, czy **Teatr Polski**. Idąc uliczkami z wzdłuż starych murów dochodzimy na **Stary Rynek**. Dostrzeżemy tam figurę Jana Nepomucena, fragmenty fundamentów wagi miejskiej i XVII-w. studnię. **Stary Rynek** otaczają barokowo-klasycystyczne, odnowione miejskie kamienice.

Będąc w centrum Bielska warto również zajść do **Muzeum Stara Fabryka i Domu Tkacza**, które znajdują się na Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego. Muzea te nawiązują do bogatych tradycji włókienniczych miasta, które niegdyś było jednym z większych ośrodków włókiennictwa w Europie. Szczególnie najmłodszy ucieszą się z wizyty w oddalonym nieco od centrum, acz niezwykle ciekawym **Studio Filmów Rysunkowych**. Właśnie tam powstały kultowe polskie bajki – Bolek i Lolek, Reksio, czy Przygody Baltazara Gąbki, a niedawno np. Kuba i Śruba. W Studiu dowiemy się jak mozolna i czasochłonna była praca animatorów filmów rysunkowych.

Powyższą trasę można przejść również z audioprzewodnikiem, który można wypożyczyć w Miejskim Centrum Informacji Turystycznej w Bielsku-Białej.

Więcej informacji: Śląska Organizacja Turystyczna (<https://www.slaskie.travel/>)

„Świętokrzyska przygoda”

*Uwaga, realizacja scenariuszy wycieczek będzie możliwa wyłącznie po zniesieniu ograniczeń związanych z epidemią COVID-19.

- [Czas trwania: 2-3 dni](#)
- [Grupa wiekowa: 12-14 lat, 15-17 lat](#)

Program wycieczki

1 dzień – w sercu najstarszych Gór

9:00 – Przejście ścieżką dydaktyczną Świętokrzyskiego Parku Narodowego na Święty Krzyż, wejście na taras widokowy na „Gołoborzu”, Zwiedzanie Klasztoru Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej-Sanktuarium Relikwii Drzewa Krzyża Świętego: Bazylika Mniejsza, Błogosławieństwo Relikwiami Krzyża Świętego w Kaplicy Oleśnickich, Muzeum Misyjne na Świętym Krzyżu, wejście na wieżę kościelną (52 m wysokości, blisko 200 schodów) z piękną panoramą świętokrzyską.

13:30 – Zejście do Nowej Słupi ścieżką historyczno – przyrodniczą – słynną Drogą Królewską.

14:15 – Obiad.

15:00 – Przejazd do BabyJagowa – kompleksu budowli z przeznaczeniem wyeksponowania atrakcji turystycznej, ściśle związanej z regionem i będącym symbolem Gór Świętokrzyskich.

17:30 – Zakwaterowanie.

18:00 – Kolacja i nocleg.

2 dzień – wokół Łysogór

10:00 – Przejazd do Bodzentyna. Zwiedzanie Ruin Pałacu Biskupów Krakowskich.

11:00 – Zwiedzanie Zagrody Czernikiewiczów.

12:00 – Przejazd do Krajna Zagórza.

12:30 – Obiad.

13:30 – Zwiedzanie Parku Rozrywki i Miniatur Sabat w Krajinie.

18:00 – Powrót, kolacja i nocleg.

3 Dzień – W bliskim sąsiedztwie Gór

9:00 – Przejazd do Kielc. Zwiedzanie: Rezerwatu geologicznego „Kadzielnia”, następnie spacer przez Park Miejski, wstąpienie do Kieleckiej Katedry.

10:30 – Zwiedzanie Dawnego Pałacu Biskupów Krakowskich.

12:00 – Zwiedzanie Muzeum Zabawy i Zabawek.

13:30 – Przejście na Karczówkę – zwiedzanie rezerwatu krajobrazowego.

14:30 – Obiad w Kielcach.

15:30 – Przejazd do Chęcina. Zwiedzanie średniowiecznych ruin zamku.

Dzień 1

Wejście na taras widokowy na „Gołoborzu”

Gołoborze na Łysej Górze jest wizytówką Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Nie dziwi więc, że od lat jest to miejsce licznie odwiedzane przez turystów. Zwiedzającym udostępniany jest górny fragment gołoborza na Łysej Górze (595 m n.p.m. synonim: Łysiec, Św. Krzyż) oraz przebiegający w bezpośrednim sąsiedztwie pogański wał kultowy z VII-XI wieku n. e.

W przeszłości przystosowując gołoborze do zwiedzania, wybrano i odrzucono na boki głązy na jęzorze prowadzącym do otwartego gołoborza. Zniszczono także fragment wału kultowego. Na tak prowizorycznie wyrównanej trasie wykonano prymitywne schody z głązów z gołoborza. Turyści schodzili do punktu widokowego po, chybotliwych kamieniach. Taki sposób zwiedzania powodował niszczenie roślin i zwierząt żyjących na gołoborzu i w jego otoczeniu. Zagroził także bezpieczeństwu zwiedzających. W 2003 roku na zlecenie Świętokrzyskiego Parku Narodowego dr inż. arch. Mirosław Holewiński opracował projekt „Ochrona i odtworzenie zniszczonego ekosystemu gołoborza na Łyścu”.

Czas programu: 0,5h

Dostępność: Opłaty są pobierane w punkcie sprzedaży przy wejściu na galerię widokową na gołoborzu na Łysej Górze w okresie od 1 kwietnia do 15 listopada

Ceny biletów: 8,00 zł brutto za normalny bilet wstępu; 4,00 zł brutto za ulgowy bilet wstępu;

Zwiedzanie Klasztoru Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej-Sanktuarium Relikwii Drzewa Krzyża Świętego

Przy zwiedzaniu Św. Krzyża należy sobie uświadomić, że zachodzi różnica pomiędzy klasztorem, a muzeum, czy innym zabytkiem. Klasztor bowiem też jest zabytkiem, ale osobliwość jego polega na tym, że przed wiekami zbudowany został dla pewnej idei życia skupionego, kontemplacyjnego, oddanego Bogu i nadal nią żyje. Jest to czynny obiekt sakralny, przy którym istniał zakon Ojców Benedyktynów, a obecnie zamieszkują go Misjonarze Oblaci Maryi Niepokalanej. Należy więc zwiedzać go z należyтым poszanowaniem.

Godziny otwarcia: Codziennie w godzinach 9.00 – 17.00

Czas programu: 2,5h

Klasztor Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej-Sanktuarium Relikwii Drzewa Krzyża Świętego: <https://www.swietykrzyz.pl/>

BABYJAGOWO

W miejscowości Huta Szklana, przy Ośrodku Jodłowy Dwór powstał innowacyjny projekt pt. „BABYJAGOWO”. Jest to sposób prezentacji walorów kulturowych i historycznych regionu świętokrzyskiego. Pomysłowość widoczna jest w umożliwieniu turystom „zasmakowania” atmosfery niezwykłych atrakcji województwa poprzez ich ożywienie, m. In. Chatka Baby Jagi naturalnej wielkości bajkowa chatka na kurzej stópce ustylizowana żywą osobą Babą Jagą albo jaskinia Zbója Madeja z naturalnego kamienia odtworzona zgodnie z legendami, z żywym Zbójem pilnującym swoich skarbów, śpiącym na czarcim łożu (madejowym).

Będą tu także inne bajkowe elementy i postacie m. In. Domek Jasia i Małgosi, łódź Wikingów i duży plac zabaw i tunel straaaachuuuu.

W „BABYJAGOWIE” będzie się można spotkać ze świętokrzyską czarownicą i spędzić bardzo atrakcyjnie wolny czas. Bo to właśnie położenie, przyroda i natura Gór Świętokrzyskich jest ostoją tradycji, legend i historii jedyną tak bogatą.

„BABYJAGOWO” jest kompleksem budowli z przeznaczeniem z wyeksponowaniem atrakcji turystycznej, ściśle związanej z regionem i będącym symbolem Gór Świętokrzyskich.

Planując wyjazd w Świętokrzyskie tego miejsca po prostu nie można ominąć.

Godziny otwarcia: sobota – niedziela: 10:00 – 18:00

Czas programu: 2,5h

Ceny biletów: Ceny biletów: dzieci – 8 zł, dorośli – 9 zł

BABYJAGOWO: <http://www.babyjagowo.pl/>

Dzień 2

Zwiedzanie Ruin Zamku w Bodzentynie

Słynące w Europie Środkowej z targów końskich miasteczko Bodzentyn należy do najczęściej odwiedzanych miejscowości turystycznych w sercu Gór Świętokrzyskich. Założone z fundacji biskupa krakowskiego Bodzanta z Jankowa między 1348 a 1355 r. kiedy to ufundował kościół parafialny in civitate nostra Bodzantino. Miasto, biskup Florian z Mokrska w XIV w. zabezpieczył murami obronnymi i wznosił zamek na wysokiej skarpie.

Król Władysław Jagiełło spędził w nim dwa dni w 1410 r. odbywając pielgrzymkę na Święty Krzyż przed wyprawą krzyżacką. Zamek był kilkakrotnie przebudowywany przez biskupów krakowskich, zmieniając swą funkcję z obronnej na rezydencjalną. Dziś, po wielu kolejach losu, stanowi malowniczą ruinę na wzgórzu. Zachowały się wysokie ściany z otworami okiennymi oraz XVII wieczny portal wykonany z czerwonego piaskowca. W dole płynie rzeka Psarka. W XV w. wzniesiony został z inicjatywy biskupa krakowskiego i pierwszego polskiego kardynała Zbigniewa Oleśnickiego. Drugi z najcenniejszych obiektów Bodzentyna to gotycki kościół, obecnie kolegiata pw. Wniebowzięcia NPM i Św. Stanisława. W bogatych wnętrzach Świątyni podziwiać można tryptyk bodzentyński z pocz. XVI w. autorstwa ucznia Wita Stwosza Marcina Czarnego oraz renesansowy ołtarz namalowany w 1546 r. na polecenie Zygmunta Starego dla Katedry Wawelskiej jako ołtarz główny.

Znajdujący się w ołtarzu obraz Piotra z Wenecji (sygnatura: Petrus Venetus 1547) przedstawia scenę ukrzyżowania. Zwraca uwagę odwrócony tyłem koń, na którym siedzi rzymski legionista. Według opowiadań właśnie ów koń był powodem przeniesienia ołtarza z katedry wawelskiej po tym, jak biskup krakowski oświadczył, że nie będzie modlić się do końskiego zadu. W rzeczywistości powodem była realizowana zmiana wystroju katedry.

Czas programu: 1h

Ceny biletów: wstęp wolny

Ruina Zamku Biskupów Krakowskich: <http://www.zamkipolskie.com/bodzentyn/bodzentyn.html>

Zwiedzanie Zagrody Czernikiewiczów

Zagroda Czernikiewiczów jest przykładem specyficznej architektury małych miasteczek o charakterze rolniczym, tak licznie występujących w przeszłości na terenie całej Kielecczyny.

W skład zagrody wchodzi: budynek mieszkalny, budynki gospodarcze oraz wozownia, które wraz z zamykającym podwórze drewnianym ogrodzeniem tworzą zwarty zespół w kształcie czworoboku. Ściany wszystkich budynków zostały wzniesione z drewna jodłowego, zaś dachy mają pokrycie gontowe.

Zagroda jest najstarszą i jedyną tak kompleksowo zachowaną małomiasteczkową zagrodą znaną z terenów Kielecczyny. Jej najstarsze elementy (części domu mieszkalnego oraz budynki gospodarcze, wozownia i ogrodzenie) pochodzą z 1809 roku. Pozostałe trzy zostały dobudowane do domu. Izby mieszkalne pochodzą z lat 1870 i 1920.

Na ekspozycji odtworzono wnętrza zamieszkałe przez średniozamożną, wielopokoleniową rodzinę małomiasteczkowego rolnika. Ekspozycja jest odtworzona na bazie badań terenowych przeprowadzonych w Bodzentynie oraz na materiałach archiwalnych. Pierwsza izba, sień oraz wszystkie pomieszczenia gospodarcze są przykładem wnętrza z połowy XIX wieku. Izba druga reprezentuje wnętrza mieszkalne z pocz. XX wieku, a izba trzecia z okresu międzywojennego.

Godziny otwarcia: wtorek – niedziela: 9:00 – 17:00

Czas programu: 1h

Ceny biletów: normalny 5 PLN; ulgowy 2 PLN; sobota – wstęp bezpłatny

Zwiedzanie Parku Rozrywki i Miniatur Sabat w Krajinie – Aleja Miniatur “Cudowny Świat”

Ciekawa podróż dookoła świata i przyjemne połączenie nauki z rozrywką. Bazylika Św. Piotra, Krzywa Wieża w Pizie, Wieże WTC, Góra Rushmore, Katedra w Kolonii czy Wulkan Etna to tylko niektóre z obiektów które można tu zobaczyć.

Godziny otwarcia: 10.00 – 17.00

Czas programu: 4,5h

Ceny biletów: Normalny 25zł; Ulgowy 18 zł

Bilety online: <https://sabatkrajno.pl/kup-online/>

Aleja Miniatur “Cudowny Świat”: <https://sabatkrajno.pl/atracje/aleja-miniatur-wonderfull-world/>

Dzień 3

Zwiedzanie Rezerwatu geologicznego “Kadzielnia”, spacer przez Park Miejski, wstąpienie do Kieleckiej Katedry

Kadzielnia (295 m n.p.m.) wchodzi w skład położonego w południowej i zachodniej części Kielc wapiennego Pasma Kadzielniańskiego. Najwyższe wzniesienie zwane tzw. Skałką Geologów to relikw dawnej Góry Kadzielnia. Ze szczytu Skałki rozciąga się piękny widok na Karczówkę, Pasma Zgórskie i

Połowickie oraz masyw góry Telegraf. Sięgając do historii dowiadujemy się, że kamieniołom na Kadzielni istniejący od XVII w. dostarczał surowca m. in. do wypalania wapna. Około 1770 r. powstał pierwszy piec do wypalania wapna, zbudowany z inicjatywy biskupa Kajetana Sołtyka. Wydobycie surowca skalnego stało się przyczyną powstania głębokiego wyrobiska, na najniższym poziomie zalewanego wodami podziemnymi. Dziś Kadzielnia jako efekt trwającej 200 lat działalności górniczej jest terenem niezwykle atrakcyjnym pod względem naukowym, dydaktycznym i krajobrazowym.

W 1962 roku, w części kamieniołomu obejmującej reliktowy ostaniec skalny nazywany Skalką Geologów (o powierzchni 0,6 ha), powstał ścisły rezerwat przyrody nieożywionej. Wzgórze zbudowane jest głównie z górnodewońskiego wapienia skalistego związanego z dawną płyczną węglanową i zawierającego szczątki fauny morskiej (stromatoporoidy, gąbki, koralowce, ramienionogi, mszywioly). Poza stanowiskiem paleontologicznym, ważnym aspektem geologii rezerwatu są również zjawiska krasowe, przejawiające się w występowaniu różnorodnych form krasu powierzchniowego (zagłębienia, żłobki i kawerny krasowe) i wgłębne (jaskinie, leje i kominy krasowe). Wapienne podłoże rezerwatu Kadzielnia jest także stanowiskiem występowania wielu rzadkich i chronionych gatunków roślinności wapiennolubnej, natomiast w jaskiniach występują cenne gatunki nietoperzy i pająków. U stóp ściany skalnej powstał park rekreacyjny z oddanym w 1971 r. do użytku amfiteatrem, zmodernizowany w 2010 r. Więcej informacji o amfiteatrze można znaleźć na: <http://amfiteatr-kadzielnia.pl>

Przez Skalkę Geologów czyli część rezerwatową kamieniołomu Kadzielnia nie przebiega znakowany szlak turystyczny, ale można ją podziwiać z otaczających rezerwat ścieżek spacerowych. W części wschodniej kamieniołomu zlokalizowane są również punkty widokowe z których oprócz rezerwatu Kadzielnia oraz amfiteatru można podziwiać piękne widoki na pasma Gór Świętokrzyskich.

Teren Kadzielni jest jednym z najbardziej znanych obszarów jaskiniowych, czyli krasowych w Górach Świętokrzyskich, występuję tu 25 jaskiń i schronisk skalnych. Od 2004 prowadzono prace nad udostępnieniem dla turystów kilku tutejszych jaskiń. W wyniku wspomnianych działań połączono trzy jaskinie: Jaskinie Odkrywców, Prochownię i Szczelinę na Kadzielni. Podziemna trasa turystyczna ma ok 160 metrów i zwiedzać ją można od 6 listopada 2012 roku.

*

Park miejski im. Stanisława Staszica – kielecki park, jeden z najstarszych parków w Polsce, leżący w centrum miasta u południowego podnóża Wzgórza Zamkowego, liczący 7,9 ha powierzchni. Jest ograniczony ulicami: Jana Pawła II od wschodu, Ogrodową od południa, Paderewskiego od zachodu, Solną, Staszica oraz Zamkową od północy. W zachodniej części parku znajduje się staw określany mianem 'podzamecki' o powierzchni 1,1 ha, mający na środku fontannę z ozdobnymi dyszami w kształcie ryb. W dawniejszym okresie znajdowała się nad nim przystań, a po samym stawie można było pływać na łódkach.

Na terenie parku znajduje się kilka pomników: figura św. Jana Nepomucena z XVIII wieku, pomnik Stanisława Staszica z 1905 roku, pomnik Stefana Żeromskiego z 1953 roku, rzeźba „Przysięga miłości” z 1973 roku umiejscowiona tuż przy uchodzącym do stawu źródle Biruty, któremu nazwę dała ukochana Marcina Borowicza – bohatera „Syzyfowych prac” Stefana Żeromskiego. Przy ulicy Solnej ograniczającej park od północy stoi pomnik upamiętniający wydarzenie z 15 czerwca 1944 roku, jakim było wykonanie pod budynkiem Gestapo wyroku śmierci na Franzu Witku – szefie tutejszych konfidentów – przez żołnierzy Armii Krajowej dowodzonych przez ppor. Kazimierza Smolaka, pseudonim „Nurek”.

Koło Pałacu Tomasza Zięlińskiego znajduje się także ptaszarnia, w której można podziwiać sporo rzadko spotykanych ptaków.

*

Bazylika katedralna Wniebowzięcia NMP – barokowa świątynia, z pozostałościami stylu romańskiego, zlokalizowana w centrum Kielc na "Wzgórzu Zamkowym", jeden z najcenniejszych zabytków miasta. Obecnie kościół, dzwonnica oraz wieże sąsiedniego Pałacu Biskupów Krakowskich górują nad niską zabudową śródmieścia (obok katedry ciągnie się szlak turystyczny czerwony czerwony szlak miejski prowadzący przez zabytkowe i ciekawe turystycznie miejsca Kielc.

Świątynia, kaplica ogródcowa z 1760 r. oraz dzwonnica z połowy XVII w. jako zespół katedralny zostały wpisane do rejestru zabytków nieruchomych. W budynku znajduje się wiele zabytków ruchomych m.in. ołtarze, kielichy, monstrancje. Część z nich jest umieszczona w skarbcu i aby go zwiedzić należy wcześniej umówić się na wizytę. Zabytkiem są organy zbudowane w 1912 r. przez firmę Riegera, natomiast szafa organowa pochodzi z XVIII wieku.

Katedra kielecka nawiązuje stylem do innych, wcześniejszych budowli głównie z terenu Małopolski – monumentalne filary dostawione do ścian nawy i prezbiterium, wspierające sklepienne arkady (tzw. system ściennofilarowy) wzorowały się i na XVI wiecznej architekturze włoskiej, i na budowlach małopolskich z początków XVII stulecia (m.in. kościół Dominikanów w Klimontowie, 1617-1620), za przykładem klasztoru w Klimontowie (może i kościołów sandomierskich), wprowadzono też charakterystyczny typ sklepiennej dekoracji naw bocznych, łączący wzory lubelskie i krakowskie; do budownictwa krakowskiego odwoływały się też formy elewacji, a przede wszystkim architektonicznego detalu (m.in. portali), wprowadzone do sztuki polskiej przez włoskiego architekta Jana Trevano (zm. 1642) i kontynuowane w warsztatach kamieniarskich Chęcim Pińczowa czy Wąchocka. W przypadku dobudowanej po 1719 roku części wschodniej powtórzono w zasadzie formy korpusu, dodając jednak we wnętrzu pełne przęsła, na elewacjach zaś pilastry.

Katedra kielecka pozostaje dziełem anonimowym – nie znane są nazwiska projektanta ani XVII- ani XVIII-wiecznej części; być może przy budowie nowego prezbiterium (1719) zatrudniony był Kacper Bażanka, architekt pracujący dla biskupa Konstantego Felicjana Szaniawskiego, któremu niektórzy badacze przypisują również projekty seminarium duchownego, południowego skrzydła pałacu i niektórych ołtarzy katedralnych.

Czas programu: 1,5h

Zwiedzanie Dawnego Pałacu Biskupów Krakowskich

DAWNY PAŁAC BISKUPÓW KRAKOWSKICH

Jest to jedna z najwspanialszych i najlepiej zachowanych rezydencji z epoki Wazów. W położonym w zabytkowej części miasta pałacu znajdują się oryginalne wnętrza z XVII i XVIII w. z unikatowymi elementami wystroju architektonicznego: stropami ramowymi z obrazami z warsztatu Tomasza Dolabelli, polichromowanymi stropami belkowymi i fryzami podstropowymi, marmurowymi i kamiennymi kominkami, portalami i fragmentami posadzek. W apartamentach mieszkalnych i gościnnych wyeksponowano wyroby rzemiosła artystycznego najwyższej klasy europejskiej: tkaniny (m.in. tapiserie flamandzkie i francuskie), meble (np. gdańskie szafy i prasę do obrusów, zestaw renesansowych mebli włoskich). Ekspozycję uzupełniają XVII-wieczne malarstwo francuskie, włoskie i polskie.

GALERIA MALARSTWA POLSKIEGO I RZEMIOSŁA ARTYSTYCZNEGO

Jedna z najlepszych galerii malarstwa w Polsce, posiadająca w swych zbiorach ok. 250 obrazów.

Kielecką galerię wyróżnia wyjątkowa w skali kraju kolekcja portretu staropolskiego, zawierająca wizerunki osobistości z XVII-XVIII w. oraz XIX-wiecznego malarstwa krajobrazowo-rodzajowego, m.in. dzieła: J. Szermentowskiego i W. Maleckiego. O randze galerii świadczą obrazy: J. Kossaka, J. Brandta, J. Chełmońskiego, O. Boznańskiej, S. Wyspiańskiego, W. Wojtkiewicza, L. Wyczółkowskiego, J. Malczewskiego, J. Pankiewicza. Galerii malarstwa towarzyszą piękne wyroby rzemiosła artystycznego: barokowe i rokokowe, wytwórni dalekowschodnich i europejskich, szkło polskie w stylu Art Deco, najcenniejsze przykłady z największej w Polsce kolekcji porcelany ćmielowskiej, szkła i metale secesyjne, rokokowe i polskie meble z XVIII/XIX w.

SANKTUARIUM MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO

Sanktuarium zajmuje trzy sale w południowo-zachodnim narożniku pałacu. Dawny Pokój Komendanta ozdobiono marmurowymi płytami. W Sali Sztandarowej znajduje się tryptyk "Wkroczenie strzelców Józef Piłsudskiego do Kielc" Stanisława Batowskiego oraz kopie sztandarów 1 i 4 p.p. Legionów. W kolekcji militariów znajduje się 600 eksponatów. Pochodzą z krajów europejskich i ze Wschodu. Wśród najciekawszych obiektów jest uzbrojenie husarii, napierśnik i naplecznik z końca XVI w. oraz XVII-wieczna kolczuga i misiurka.

GABINET NUMIZMATYCZNY

Ekspozycja, oparta na zbiorach Muzeum Narodowego w Kielcach, prezentuje monety i banknoty w ich obiegu, zwłaszcza na terenie historycznej, północnej Małopolski. Szczególnie zaakcentowane zostały skarby znalezione w regionie świętokrzyskim – starożytne, średniowieczne i nowożytne. Stanowią one łącznie ponad 22 tysiące obiektów, które staną się punktem wyjścia dla opowieści o historii pieniądza na naszych ziemiach. W Gabinetzie Numizmatycznym zaprezentowane zostaną również środki płańnicze z czasów dynastii Piastów i Jagiellonów. Wyróżnione zostały monety z epoki Wazów, związanej czasowo z Pałacem Biskupów Krakowskich – siedzibą Muzeum Narodowego w Kielcach.

OGRÓD WŁOSKI

Od zachodniej strony pałacu w 2003 r. odtworzony został renesansowy ogród, nawiązujący do wzorów włoskich. Trawnikowe kwatery od strony pałacu mają geometryczny rysunek wycięty w darni. Kwatery wypełniono białym i czerwonym żwirem z peoniami w narożach. Kolejne dwie kwatery tworzą nasadzenia formowanego bukszpanu z kwiatami sezonowymi: tulipanami, narcyzami, bratkami. Ozdobny ogród otoczono sadem jabłoniowym ujętym w cztery kwatery i zamkniętym alejami grabowymi.

Godziny otwarcia: OD 1 WRZEŚNIA DO 30 KWIETNIA: Poniedziałek – nieczynne; Wtorek 9.00 – 17.00; Środa 9.00 – 17.00; Czwartek 9.00 – 17.00; Piątek 9.00 – 17.00; Sobota 9.00 – 17.00; Niedziela 9.00 – 17.00 *ostatnie wejście o godz. 16*; OD 1 MAJA DO 31 SIERPNIA: Poniedziałek – nieczynne; Wtorek 10.00 – 18.00; Środa 10.00 – 18.00; Czwartek 10.00 – 18.00; Piątek 10.00 – 18.00; Sobota 10.00 – 18.00; Niedziela 10.00 – 18.00; *ostatnie wejście o godz. 17*; Sobota jest dniem wolnego wstępu na ekspozycje stałe.

Czas programu: 1,5h

Dostępność: Od 15 września 2020 r., wtorek jest dniem wolnego wstępu na ekspozycję stałą.

Ceny biletów: GRUPOWY NA GALERIĘ MALARSTWA POLSKIEGO I EUROPEJSKIEJ SZTUKI ZDOBNICZEJ: Normalny -18,00; Ulgowy – 10,00 * GRUPOWY NA WYSTAWĘ STAŁĄ WNĘTRZA PAŁACOWE: Normalny – 10,00; Ulgowy – 6,00 * GRUPOWY NA

WYSTAWĘ CZASOWĄ: Normalny – 8,00; Ulgowy: 6,00 * OPŁATA ZA USŁUGĘ PRZEWODNICKĄ NA WYSTAWĘ STAŁĄ (do poniższych kwot należy doliczyć obowiązującą cenę biletu dla każdego uczestnika) Opłata za usługę przewodnicką w języku polskim – 50,00 * OPŁATA ZA USŁUGĘ PRZEWODNICKĄ NA WYSTAWĘ CZASOWĄ (do poniższych kwot należy doliczyć obowiązującą cenę biletu dla każdego uczestnika) Opłata za usługę przewodnicką w języku polskim – 30,00zł

Dawny Pałac

Biskupów <https://mnki.pl/palac/>

Krakowskich:

Zwiedzanie Muzeum Zabawy i Zabawek

Muzeum Zabawek i Zabawy w Kielcach powstało w 1979 roku jako Muzeum Zabawkarstwa. Na 631 m kwadratowych powierzchni wystawienniczej prezentuje kilka tysięcy eksponatów. Zwiedzający mogą obejrzeć kilkanaście wystaw, m.in. lalki z całego świata, zabawki historyczne i ludowe, modele samochodów, samolotów, statków, kolejkę elektryczną i marionetki teatralne. Placówka jest największym i najstarszym muzeum zabawek w Polsce.

Godziny otwarcia:

Czynne codziennie oprócz poniedziałków w godzinach 9:00 – 17:00

Czas programu:

1,5h

Ceny biletów:

bilet normalny – 15 zł bilet ulgowy – 8 zł

Muzeum Zabawek i Zabawy w

Kielcach:

<http://muzeumzabawek.eu/>

Karczówka – zwiedzanie rezerwatu krajobrazowego

Karczówką nazywa się wysoka, skalista, drzewami po większej części iglastymi pokryta góra, leżąca ok. 4 kilometrów na zachód od centrum od Kielc. Jest ona jedynym wśród kieleckich rezerwatów, rezerwatem krajobrazowym. Trzeba jednak zauważyć że obszar zajmowany przez Karczówkę i okoliczne wzniesienia zapisuje się jednocześnie w sposób znaczący w historii eksploatacji kruszców. Sam kościół wzniesiony został przez biskupa krakowskiego Marcina Szyszkowskiego. W czasie wielkiej morowej zarazy, biskup Szyszkowski, „ślubował dom Boży wystawić, jeśli Kielce od niej ochronione zostaną. Realizując swoje przyrzeczenie wybudował w 1624r. kościół na Karczówce. W dniu 4 listopada 1628 przeprowadzono tu uroczyste z kolegiaty kieleckiej, relikwie Św. Karola Boromeusza, patrona przeciwko morowej zarazie, którego to świętego, biskup był przyjacielem za życia a po jego śmierci, kości święte przywiózł z Mediolanu. Nazwał również górę, Górą św. Karola, lecz nazwa ta nie przyjęła się. Z czasem powiększono świątynię, przerabiając mieszkanie plebana na klasztor, wykonano mur okalający, a w roku 1630 osadzono tu bernardynów. Zarówno sama Karczówka jak i przyległe wzniesienia- Grabina, Dalnia, Stokowa, Brusznia i Marmurek były miejscem ożywionej penetracji górniczej. Przeprowadzona inwentaryzacja historycznych wyrobisk, określiła ich liczbę na ponad 3.000. W roku 1646 mieszkaniec opodal położonego Malikowa, Hilary Mała wydobyl z pobliskiej góry Machnowicy, ogromne bryły czystej rudy ołowianej. Z jednej z nich wykuto posąg św. Barbary i umieszczono go w kościele na Karczówce w bocznym ołtarzu z prawej strony, licząc od drzwi wejściowych. W roku 1871 w miejscu gdzie był zgłębniony szyb, z którego wydobyto bryły ołowiu, postawiono pomnik z kamieni z krzyżem i płytą marmurową, na której umieszczono napisy: „Z szybu, w tym punkcie zgłębnionego, wydobyto w d. 7 grudnia 1646 r. trzy bryły kruszcu ołowianego,

z których wyrobiono figury: P. Maryi, św. Barbary i św. Antoniego, umieszczone w kościołach: w Kielcach, na Karczówce i w Borkowicach”. W okresie I Wojny Światowej pomnik wraz z płytą marmurową uległ zniszczeniu. W roku 1901 przy powiększaniu kościoła, posąg św. Barbary przeniesiony został do osobnej kaplicy w dawnej dzwonnicy, gdzie znajduje się do dziś. Rejon Karczówki wraz z przyległymi wzniesieniami, był obok góry Moczydło, miejscem wydobywania dużej ilości siarczku ołowiu – galeny. Jako ciekawostkę należy przypomnieć że zawierała ona domieszki srebra które z powodzeniem odzyskiwano. Zbudowane z dewońskich wapieni wzniesienie jest jednym z ogniw Pasma Kadzielniańskiego. Karczówka stanowi od dawna ulubiony cel przechadzek mieszkańców Kielc i turystycznych wycieczek. Do rezerwatu prowadzi dogodny dojazd ulicami Karczówkowską, Podklasztorną lub Św. Barbary.

Czas programu: 1h

Karczówka – klasztor: <http://www.karczowka.com/>

Zwiedzanie średniowiecznych ruin zamku w Chęcinach

Zamek Królewski w Chęcinach powstał na przełomie XIII i XIV w. na wzniesieniu (360 m n.p.m.) jako warownia typu wyżynnego. Król Władysław Jagiełło wykorzystał jego specyficznego położenia i wybrał go na miejsce roków sądowych i zajazdów szlachty.

W 1331 r. przed wyprawą pod Płowce, król mianował tu swojego syna Kazimierza rządcą Wielkopolski. Po śmierci Łokietka, Kazimierz Wielki rozbudował zamek, czyniąc z niego jedną z najpotężniejszych twierdzy na ziemiach polskich. Zamek chęciński przejął od Małogoszcza rolę ośrodka administracyjnego i stał się siedzibą starostów grodowych i stolicą powiatu. W swojej historii zamek pełnił różne funkcje. Jako rezydencja królowych, gościł drugą żonę Kazimierza Wielkiego, księżniczkę heską Adelajdę, Elżbieta Łokietkówna, sprawującą rządy za małoletniego syna Ludwika, Zofię, małżonkę króla Władysława Jagiełły oraz królową Bonę, która zatrzymała się tu podczas swojej podróży do Bari).

Zamek używany był również jako więzienie stanu – uwięziono tu Andrzeja, brata przyrodniego Władysława Jagiełły, wodza krzyżackiego Michała Kuchmeister von Sternberga oraz innych krzyżackich mistrzów. Po zdobyciu Wielkopolski Łokietek przeniósł do zamku chęcińskiego siedzibę skarbu koronnego, a w 1318 r. umieścił tu również skarbiec katedry archidiecezjalnej gnieźnieńskiej. Ostatecznie zamek został przeznaczony na mieszkanie starostów grodowych, a także miejsce sądu i kancelarii grodowej. Mieszkali tu podsaroci, pisarz grodzki, sedzia grodzki, burgrabia, klucznik, kucharz, wrotny i kapelan. W najstarszej części między dwoma cylindrycznymi wieżami znajdował się dziedziniec z budynkiem mieszkalnym. Do zamku przylegała kaplica pod wezwaniem Dziesięciu Tysięcy Rycerzy Męczenników. W 1576 r. dziedziniec obudowano krużgankami, wieżę nadbudowano cegłą, a zamek przedłużono o obszerny dziedziniec z prostokątną wieżą. Wykuto w skale 100-metrową studnię. W 1607 r. zamek został zdobyty podstępem i spalony przez wojska Zebrzydowskiego. W 1657 odbudowany zamek został zniszczony przez wojska Rakoczego. Ponownemu zniszczeniu uległ w 1707 r. podczas wojen ze Szwedami.

Od tego momentu nie powrócił do świetności, pozostając w częściowej ruinie. Jego działa po raz ostatni wystrzeliły w 1787 r., gdy przez Chęciny przejeżdżał Stanisław August Poniatowski. Podczas I wojny światowej jedna z wież stanowiła rosyjski punkt obserwacyjny, co doprowadziło do jej zniszczenia przez Austriaków. Po zakończeniu II wojny światowej na jednej z wież urządzono punkt widokowy. Prowadzone prace renowacyjne pozwoliły zabezpieczyć zamek w formie trwałej ruiny.

**Godziny
otwarcia:**

Otwarte codziennie. Styczeń* – 9:00 – 15:00; Luty* – 9:00 – 16:00; Marzec* – 9:00 – 17:00; Kwiecień* – 9:00 – 19:00; Maj – 9:00 – 19:00; Czerwiec – 9:00 – 19:00; Lipiec – 9:00 – 19:00; Sierpień – 9:00 – 19:00; Wrzesień – 9:00 – 19:00; Październik* – 9:00 – 17:00; Listopad* – 9:00 – 16:00; Grudzień* – 9:00 – 15:00 *w przypadku niepogody/śniegu/oblodzenia itp. zamek może być nieczynny*

**Czas
programu:**

1,5-2h

Ceny biletów:

Oferta Letnia (obowiązuje od 1 kwietnia do 31 października): normalny 13 zł/os.; ulgowy 10 zł/os.; grupowy 9 zł/os.; Oferta Zimowa (obowiązuje od 2 listopada do 31 marca): normalny 9 zł/os.; ulgowy/grupowy 7 zł/os.

**Zamek
Królewski w
Chęcinach:**

<https://zamek.checiny.pl/pl/>

Warszawa – jedyna i niepowtarzalna

*Uwaga, realizacja scenariuszy wycieczek będzie możliwa wyłącznie po zniesieniu ograniczeń związanych z epidemią COVID-19.

- [Czas trwania: 2-3 dni](#)
- [Grupa wiekowa: 12-14 lat, 15-17 lat, 18-20 lat, 9-11 lat](#)

Program wycieczki

Tu znajdziecie propozycje spacerów oraz atrakcje turystyczne bez których zwiedzenia nie możecie wyjechać z naszego miasta. To na przykład **Stare Miasto**, które zostało wpisane na listę światowego dziedzictwa UNESCO, a zwłaszcza jego serce – **Zamek Królewski, Trakt Królewski** czy **Łazienki Królewskie**, które były letnią rezydencją króla Stanisława Augusta, a dziś są ulubionym miejscem spacerów nie tylko warszawiaków. Panoramę całego miasta można podziwiać z tarasu widokowego 30 piętra **Pałacu Kultury i Nauki** – najbardziej znanego i najwyższego budynku w mieście. Warszawa to miasto Fryderyka Chopina, koniecznie zajrzyjcie do **Muzeum Fryderyka Chopina** w Pałacu Ostrogskich. Po drodze warto przysiąść na jednej z granitowych ławeczek, z których po naciśnięciu guzika rozlegają się dźwięki muzyki słynnego kompozytora. Nie da się poznać Warszawy bez wizyty w **Muzeum Warszawy**. Dla zainteresowanych historią przystankiem obowiązkowym będzie interaktywne i zapadające na długo w pamięć **Muzeum Powstania Warszawskiego** oraz zachwycające swoją nagradzaną architekturą i bogatym wnętrzem **Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN**.

Dzień 1

Zwiedzanie Muzeum Powstania Warszawskiego

Muzeum Powstania Warszawskiego otwarto w sześćdziesiątą rocznicę wybuchu Powstania. Mieści się w dawnej elektrowni tramwajowej, zabytku architektury przemysłowej z początku XX w. u zbiegu ulic Przyokopowej i Grzybowskiej na Woli. W niepowtarzalny sposób zaprojektowana ekspozycja muzealna oddziałuje obrazem, światłem i dźwiękiem. Aranżacja wnętrza i wykorzystanie efektów multimedialnych przybliżają powstańczą rzeczywistość. Głównymi elementami wystawy są zdjęcia w wielkich formatach, monitory i komputery. Wytyczona trasa przedstawia chronologię wydarzeń i prowadzi przez poszczególne sale tematyczne. Zwiedzający poruszają się w scenerii sprzed siedemdziesięciu lat, chodzą po granitowym bruku wśród gruzów niszczonyj Stolicy. Sercem Muzeum jest stalowy monument, przechodzący przez wszystkie kondygnacje budynku. Na jego ścianach wyryte jest kalendarium Powstania, a dobiegające z niego brzmienie bijącego serca symbolizuje życie Warszawy w roku czterdziestym czwartym. W przeznaczonyj specjalnie dla dzieci Sali Małego Powstańca – jedynej tego typu w Polsce – jasnej i kolorowej, dzieci uczą się historii oglądając teatryk powstańczy czy wcielając się w rolę harcerek listonoszy i sanitariuszek. Najmłodszy goście mają do dyspozycji repliki dawnych zabawek, gry planszowe i puzzle. Na trasie zwiedzania znajduje się aranżacja kanału, gdzie identyfikacji z powstańcami służy odpowiednia scenografia, efekty wizualne i dźwiękowe. Centralnym punktem części ekspozycji w sali pod Liberatorem, jest replika samolotu Liberator B-24J w skali 1:1. W okalającym budynek Muzeum Parku Wolności głównym elementem jest Mur Pamięci, z wyrytymi nazwiskami blisko jedenastu tysięcy Powstańców, którzy polegli w walkach w sierpniu i wrześniu 1944 r.

Godziny otwarcia: Pn.: 10.00-18.00 Wt.: nieczynne Śr.,Czw.,Pt.,Sb.,Nd.: 10.00-18.00

Czas programu: 2h

Dostępność: Obiekt całoroczny

Ceny biletów: normalny: 25 zł ulgowy: 20 zł z Kartą Dużej Rodziny: 10 zł / osoba

Bilety online: <https://bilety.1944.pl/>

<https://www.1944.pl/>

Zwiedzanie Pałacu Kultury i Nauki – taras widokowy

To najwyższy i najbardziej rozpoznawalny budynek w Warszawie. Widać go z niemal każdego miejsca w stolicy. Skąd się wziął? Był to dar narodu radzieckiego dla Polaków.

Zwiedzając go, wjedźcie koniecznie na taras widokowy na 30. piętrze i zobacz przepiękną panoramę miasta z wysokości 114 metrów.

Godziny otwarcia: Taras Widokowy na XXX piętrze czynny jest codziennie 10:00 – 20:00 Dodatkowo w piątki #TarasWidokowyNocą 20:00 – 22:00 (po godzinie 20:00 obowiązują bilety nocne)

Czas programu: 1h

Dostępność: Obiekt całoroczny

Ceny biletów: <https://www.bilety.pkin.pl/>

Bilety online: <https://www.bilety.pkin.pl/>

<http://www.pkin.pl/>

Muzeum Domków dla Lalek

Nostalgiczna wyprawa w przeszłość dla dzieci w wieku od 5 do 105 lat. Zapraszamy do najbardziej tajemniczego i urzekającego Muzeum w Polsce. Ponad 150 historycznych domów, sklepików i pokoi dla lalek. Unikatowa kolekcja zabawek sakralnych. Dziesiątki uroczych wnętrz, tysiące maleńkich drobiazgów. Niezliczona ilość godzin wspaniałej zabawy, która dawno przeminęła, ale której czar urzeka nas do dziś. Zachwył, zaduma i wspaniała inspiracja do własnej twórczości – to właśnie Muzeum Domków dla Lalek w Warszawie.

Godziny otwarcia: Muzeum jest czynne codziennie 9:00-19:00

Czas programu: 1h

Dostępność: Obiekt całoroczny

Ceny biletów: <https://www.muzeumdomkow.pl/wizyta-w-muzeum>

<https://www.muzeumdomkow.pl/>

Obiad

Czas programu: 1h

<https://odkrywajwarszawe.pl/dla-smakoszy/>

Zwiedzanie Muzeum Warszawy – spacer po Starówce

Warszawska Starówka to prawdziwa perła stolicy! Zachwyca kolorowymi kamienicami i wyjątkową atmosferą wąskich uliczek. Nic dziwnego, że została wpisana na listę światowego dziedzictwa UNESCO!

Na Placu Zamkowym stoi kolumna króla Zygmunta III Wazy, który w XVI wieku przeniósł stolicę Polski z Krakowa do Warszawy. Ten najstarszy i najwyższy świecki pomnik stolicy to doskonały punkt orientacyjny, przy którym warszawiacy często umawiają się na spotkania. Najstarszym i jednym z najbardziej urokliwych placów Warszawy jest Rynek Starego Miasta. W tym miejscu nie sposób się nie zakochać! Powstał na przełomie XIII i XIV wieku. Organizowano tu uroczystości, jarmarki, ale także wykonywano wyroki na skazańcach. Choć istnieje już ponad siedem wieków, jego forma prawie się nie zmieniła. Na samym środku rynku stoi pomnik Syrenki, która stała się godłem i opiekunką miasta. Spacer doprowadzi Was do Muzeum Warszawy, które zbiera, bada i udostępnia rzeczy warszawskie. Wystawa główna wychodzi od historii pojedynczych przedmiotów, by opowiadać o wydarzeniach i ludziach, którzy zdecydowali o kształcie i charakterze współczesnej Warszawy.

Godziny otwarcia: Godziny otwarcia czwartek–niedziela: 10.00–18.00

Czas programu: 2,5h

Ceny biletów: <https://muzeumwarszawy.pl/wizyta/>

Bilety online: <https://bilety.muzeumwarszawy.pl/>

<https://muzeumwarszawy.pl/>

Kolacja i nocleg

Czas programu:

2h

<https://odkrywajwarszawe.pl/z-noclegiem/>

Dzień 2

Zwiedzanie Centrum Nauki Kopernik

Centrum Nauki Kopernik to prawdziwy raj dla miłośników nauki, nie tylko dzieci! Możecie tu odkrywać tajemnice natury, samodzielnie przeprowadzać doświadczenia i świetnie się przy tym bawić. Samodzielnie przeprowadzicie tu doświadczenia, przekonując się, jak Wasze zmysły pozwalają Wam odbierać świat. Sprawdzicie możliwości swojego ciała, wrażliwość na światło, postrzeganie kolorów, podatność na iluzje. Setki eksponatów pomogą Wam zrozumieć zjawiska związane z falami czy prądem. W galerii „Re:Generacja” dowiecie się, co dzieje się w głowie, gdy się boicie, smucicie lub kłamięcie. W Teatrze Wysokich Napięć obejrzyjecie niecodzienny spektakl z elektrycznymi wyładowaniami w roli głównej i bezpiecznie naelektryzujecie się do napięcia 20 tys. woltów. Nie pomińcie Teatru Robotycznego. Występujące w spektaklu humanoidy potrafią nie tylko mówić czy gestykulować, ale również wyrażać uczucia. Koniecznie wybierzcie się do Planetarium Niebo Kopernika i zobacz niezwykły pokaz.

Godziny otwarcia: <https://www.kopernik.org.pl/wizyta/godziny-otwarcia>

Czas programu: 2h

Dostępność: Obiekt całoroczny

Ceny biletów: <https://www.kopernik.org.pl/wizyta/ceny-biletow>

Bilety online: <https://bilety.kopernik.org.pl/pl/login>
<https://www.kopernik.org.pl/>

Spacer po Bulwarach Wiślanych, Multimedialny park Fontann

Trudno wyobrazić sobie panoramę Warszawy bez Wisły – rzeka miała ogromny wpływ na rozwój miasta, a dzisiaj oferuje turystom i mieszkańcom niezliczone atrakcje. Kilkukilometrowa nadrzeczna promenada to świetne miejsce na spacer lub przejażdżkę rowerem. W takim miejscu nie mogło też zabraknąć symbolu rzeki i Warszawy – Syrenki. Zatrzymajcie się przy pomniku i zróbcie sobie pamiątkowe, klasowe zdjęcie. Najmłodszych ucieszy wodny plac zabaw z „tańczącymi” fontannami i figurami ryb oraz trampoliny do skakania.

W bezpośrednim sąsiedztwie bulwarów znajdują się Centrum Nauki Kopernik, Muzeum nad Wisłą czy Multimedialny Park Fontann.

Multimedialny Park Fontann położony jest u stóp Starego Miasta od maja do końca września zapewnia ochłodę mieszkańcom i turystom. W letnie wieczory w weekendy można obejrzeć spektakularne show światła, dźwięku i wody. Na wodnym ekranie z mgły rozproszonej nad wodą obejrzyjecie animowaną opowieść nawiązującą do historii Warszawy i jej legend. Towarzyszą jej światła

laserów i ruch kilkumetrowych słupów wody wznoszących się w rytm muzyki, podświetlonych kolorowymi reflektorami.

Czas programu: 2h

Obiad

Czas programu: 1h

<https://odkrywajwarszawe.pl/dla-smakoszy/>

Rejs po Wiśle

Między brzegami rzeki kursują bezpłatne promy, umożliwiające szybką przeprawę. Oczywiście, o ile pozwala na to stan wody. Wybierzcie się w rejs statkiem czy motorówką żeby obejrzeć Warszawę z innej perspektywy.

Czas programu: 1h

Dostępność: Sezonowo

Ceny biletów: <https://po-wisle.pl/pl/bilety/>

Bilety online: <https://po-wisle.pl/pl/bilety/>

<https://po-wisle.pl/pl/home-pl/>

Wizyta w Warszawskim Ogrodzie Zoologicznym

Miejski Ogród Zoologiczny w Warszawie to wielka, zielona wyspa w środku miasta, miejsce magiczne, pełne ciekawych przygód. Tu można przyjść po wiedzę, wypocząć pośród pięknej przyrody i obserwować wspaniałe zwierzęta. Spotkacie tu ponad 12 000 zwierząt reprezentujących około 500 gatunków. Wizyta w ZOO to wspaniała atrakcja dla dzieci i dorosłych. Poznajcie egzotycznych mieszkańców warszawskiego zoo i dowiedzcie się więcej o ich zwyczajach. Przyjrzyjcie się karmieniu fok i hipopotamów, zajrzyjcie do sympatycznych żyraf i popatrzcie na dokazujące szympany. Wybierzcie się też do terrarium i rekinarium, zobaczcie niezwykle upierzone ptaki oraz tropikalne ryby.

Godziny otwarcia: ZOO otwarte jest codziennie od 9.00 do: 15.30 (grudzień, styczeń) i 16.00 w soboty i święta, 16.00 (luty, listopad), 17.00 (marzec, październik), 18.00 (kwiecień – wrzesień) i 19.00 w soboty i święta (od maja do września).

Czas programu: 2,5h

Dostępność: Obiekt całoroczny

Ceny biletów: <https://zoo.waw.pl/wizyta-w-zoo/bilety>

Bilety online: <https://www.kupbilet.pl/index.php?url=sport/rekreacja/re0024>

www.zoo.waw.pl

Kolacja i nocleg

Czas programu: 2h

<https://odkrywajwarszawe.pl/z-noclegiem/>

Dzień 3

Wizyta w Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN

Niezwykłe muzeum w wyjątkowej lokalizacji. Tysiąc lat historii opowiedziane w symbolicznym miejscu w centrum Warszawy – na terenie przedwojennej dzielnicy zamieszkałej głównie przez Żydów, a w czasie wojny przekształconej przez Niemców w getto. Muzeum przywraca pamięć o ich bogatej kulturze i dziedzictwie. Fascynującą historię przybliżą Wami zabytkowe przedmioty, malowidła, instalacje interaktywne, rekonstrukcje makiety, projekcje wideo. Poznacie ślady pierwszego osadnictwa Żydów w średniowiecznej Polsce, przejrzyście XIII-wieczny statut królewski gwarantujący im bezpieczeństwo, wolność osobistą i swobodę wyznania, dowiesz się czym zaowocował „Złoty Wiek kultury polskich Żydów”. W galerii Miasteczko obejrzyście jedną z głównych atrakcji muzeum – zrekonstruowane sklepienie unikalnej drewnianej synagogi z Gwoźdźca. Dalej przespacerujecie się przedwojenną żydowską ulicą, na której przenikały się dwie kultury, by następnie trafić do warszawskiego getta z czasów II wojny światowej i w końcu znaleźć się w okresie powojennym.

Godziny otwarcia: Godziny otwarcia poniedziałek | sobota | niedziela muzeum czynne: 10:00–18:00 ostatnie wejście na wystawę czasową: 17.30 ostatnie wejście na wystawę stałą: 17:00 środa | czwartek | piątek muzeum czynne: 10:00–16:00 ostatnie wejście na wystawę czasową: 15.30 ostatnie wejście na wystawę stałą: 15:00 W CZWARTKI WSTĘP NA WYSTAWĘ STAŁĄ I CZASOWĄ JEST BEZPŁATNY wtorek muzeum nieczynne dla zwiedzających

Czas programu: 2h

Dostępność: Obiekt całoroczny

Ceny biletów: <https://www.polin.pl/pl/cennik>

Bilety online: <https://bilety.polin.pl/>

<https://www.polin.pl/pl>

Spacer po Muranowie – dawnej dzielnicy Żydowskiej

Pomnik Bohaterów Getta powstał niedługo po II wojnie światowej dla upamiętnienia tych, którzy walczyli i zginęli w warszawskim getcie. Właśnie przy tym pomniku w 1970 roku ukląkł kanclerz

Republiki Federalnej Niemiec Willy Brandt, by przeprosić za zbrodnie popełnione przez Trzecią Rzeszę.

Pomnik Umschlagplatz znajduje się w miejscu, skąd w 1942 roku wyruszały transporty Żydów do obozu zagłady w Treblince. Kształtem przypomina mury getta oraz wagon kolejowy, a na ścianach wewnątrz wyryto ponad czterysta imion ofiar. Idąc spod pomnika Bohaterów Getta na Umschlagplatz Traktem Pamięci Męczeństwa i Walki Żydów, zwróćcie uwagę na pamiątkowe kamienie przedstawiające historię najważniejszych postaci warszawskiego getta.

Czas programu: 1h

Obiad

Obiad

Czas programu:

1h

<https://odkrywajwarszawe.pl/dla-smakoszy/>

Poszukiwacze przygód – wycieczka po Krainie Lessowych Wąwozów

*Uwaga, realizacja scenariuszy wycieczek będzie możliwa wyłącznie po zniesieniu ograniczeń związanych z epidemią COVID-19.

- [Czas trwania: 2-3 dni](#)
- [Grupa wiekowa: 12-14 lat, 15-17 lat, 6-8 lat, 9-11 lat](#)

Program wycieczki

Kraina Lessowych Wąwozów to subregion położony w zachodniej części województwa lubelskiego nad Wisłą i jej dopływami: Wieprzem, Kurówką i Bystrą. Unikalny w skali europejskiej Małopolski Przełom Wisły sąsiaduje tu z Płaskowyżem Nałęczowskim oraz Pradolina Wieprza. Znaczenie przyrodnicze tego obszaru potwierdza utworzenie tu różnorodnych form ochrony przyrody: parków, rezerwatów, obszarów chronionego krajobrazu. Niezwykle cenny przyrodniczo jest Kazimierski Park Krajobrazowy.

O niezwykłych walorach turystycznych tego obszaru decyduje nie tylko bogactwo przyrodnicze i wyjątkowość zasobów flory i fauny, ale także charakterystyczny mikroklimat, cenne zabytki architektury oraz bogactwo tradycji kulturowych.

Kuchnia regionalna zapewnia smakowite, oparte na miejscowej tradycji posiłki przygotowywane z miejscowych produktów pochodzących z lasów, pól, sadów i ogrodów. Okoliczne lasy są doskonałym miejscem dla grzybiarzy, ofertę dla siebie znajdą tu również miłośnicy wędkarstwa czy jazdy konnej. W subregionie tym zachowało się wiele tradycyjnych elementów kultury ludowej. Dostrzegalne jest również przywiązanie mieszkańców do tradycji. Wśród ginących zawodów polskiej wsi przetrwały tu tradycje kowa

Kraina Lessowych Wąwozów to doskonałe miejsce na wakacyjny pobyt czy też weekendowy wyjazd dla rodzin z dziećmi. Zwiedzaniu najciekawszych miejsc Krainy Lessowych Wąwozów towarzyszyć będzie dużo zabawy, animacji i atrakcji oferowanych przez parki rozrywki, nietypowe muzea, czy też zwierzyńce. Czas odpoczynku będzie również doskonałą okazją do nauki i odkrywania przyrodniczych ciekawostek regionu. Spacerując ścieżkami przyrodniczymi Kleniewo w Pomorzu koło Opola Lubelskiego, czy też poprowadzoną wąwozem lessowym Korzeniowy Dół w Kazimierzu Dolnym dostarczą wielu wrażeń.

Dzień 1

Zwiedzanie Kazimierza Dolnego z przewodnikiem

Kazimierz Dolny to malownicza miejscowość położona nad brzegiem Wisły. W programie zwiedzanie kościoła farnego, kościoła św. Anny, kościoła franciszkanów, kazimierskiego rynku z zabytkowymi

kamienicami. W ramach wycieczki zaplanowano również wejście na Górę Trzech Krzyży, skąd rozciąga się niespotykany gdzie indziej widok na krajobraz Małopolskiego Przełomu Wisły, spacer Wąwozem Korzeniowy Dół, cmentarz żydowski.

Czas programu: 3h

Zwiedzanie Karczmisk i Poniatowej

Karczmyska położone w otulinie Kazimierskiego Parku Krajobrazowego w dolinie rzeki Chodelki stwarzają dogodne warunki uprawiania turystyki aktywnej. W centrum Karczmisk znajduje się Dwór Wessłów z połowy XVIII w., w którym znajduje się oprócz Gminnego Ośrodka Kultury Regionalna Izba Pamięci i Tradycji oraz Karczmyskiej Galerii Sztuki Współczesnej.

Podczas pobytu warto przejechać się jedyną na Lubelszczyźnie Nadwiślańską Kolejka Wąskotorową, która prowadzi po malowniczych terenach lubelskiego powiatu. Podróż zakończona jest zwiedzaniem zabytkowej stacji kolejowej.

Część gminy Poniatowa wchodzi w skład Chodelskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Jego atutem jest nieskażone środowisko naturalne i walory przyrodniczo-krajobrazowe. Okolice Poniatowej oferują świetne warunki do uprawiania turystyki konnej, wędrówek pieszych i wypraw rowerowych. Dolina Dziewięciu Stawów, malowniczo położona w samym centrum miasta, zasilana wodami rzeczki Kraczwianka. Jest to wyjątkowe miejsce dla miłośników wędkowania. Dużym walorem tej części miasta są bujne lasy sosnowo-dębowe i dębowo – grabowe.

Warty odwiedzenia jest Pałac w Kraczewicach na terenie zespołu pałacowo-parkowego w Kraczewicach. Zbudowany w stylu secesyjnym, jest wyjątkowym w regionie i rzadkim w skali przykładem tego stylu w budownictwie oraz Kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Kraczewicach, drewniany zbudowany po odzyskaniu niepodległości na placu ofiarowanym przez Henryka Gierlicza. Charakterystycznym elementem wystroju kościoła są boczne galerie. W budynku starej plebanii urządzona jest wystawa etnograficzna dawnych maszyn i urządzeń gospodarskich.

Czas programu: 2h

Zwiedzanie Opola Lubelskiego z przewodnikiem

W Opolu Lubelskim walorem są cenne obszary przyrodnicze i krajobrazowe w obrębie Wrzelowieckiego Parku Krajobrazowego. Dorzecze rzeki Chodelki to jeden z najczystszych i najbardziej malowniczych obszarów w regionie. Polecają się dobrze rozwinięte ścieżki piesze i dydaktyczne jak Ścieżka przyrodnicza Kleniewo, wynosząca 3 km, która rozpoczyna się i kończy obok węzła szlaków rowerowych w miejscowości Pomorze koło Opola Lubelskiego. Poprowadzona jest przez kompleks leśny, wzdłuż lewego brzegu rzeki. Na trasie ustawione są tablice edukacyjne. Znajdziemy na nich informacje o krzewach, drzewach, mieszkańcach lasu oraz o gospodarce leśnej. W połowie trasy nad rozlewiskiem rzeki Chodelki, znajduje się platforma widokowa. Można z niej obserwować ptaki i podziwiać krajobraz.

Kolejnymi ścieżką wartymi przejścia prowadzącą przez lessowe wąwozy to ścieżka przyrodnicza Skrzypowy Dół, ścieżka dydaktyczna Rogów oraz ścieżka przyrodnicza Okolice Kluczkowic, na której znajduje się jedna z piękniejszych wiejskich rezydencji – Pałac w Kluczkowicach, w którym znajduje się Muzeum Regionalne. Największą atrakcją Muzeum Regionalnego w Kluczkowicach jest biblioteka w stylu zakopiańskim Stanisława Witkiewicza. Okazały dawny salon z oryginalnymi neoklasycystycznymi obramieniami drzwi i okien, jest miejscem ekspozycji zabytków archeologicznych pochodzących z badań wykopaliskowych z terenu powiatu opolskiego (Chodlik, Żmijowiska, Nieszawa Kolonia).

Czas programu: 3h

Dzień 2

Opole Lubelskie – Józefów nad Wisłą

Józefów nad Wisłą słynie z nieskażonego środowiska i niepowtarzalnych walorów krajobrazowych. Wzniesienia, kamieniołomy, dzikie, piaszczyste plaże nad Wisłą, są idealnym miejscem dla osób szukających spokoju. Warto zatrzymać się w Pobernardyńskim zespole klasztornym z barokowym kościołem pw. Bożego Ciała oraz zabytkowym parku na skarpie wiślanej, z którego można podziwiać rozległą panoramę Wisły i wiatrak holenderski z XVIII w.

Wyspy Kaliszańskie na Wiśle mają dziki charakter. Porośnięte zaroślami są idealnym miejscem dla stanowisk ptactwa wodno-błotnego, gdzie przebywa ok. 210 gatunków ptaków. Nieopodal znajdują się jedno z najpiękniejszych miejsc w Józefowie – Kamieniołomy kaliszańskie w zboczu Wisły to jedno z najpiękniejszych odsłoneń geologicznych w Europie. Można tu poszukiwać szczątków dinozaurów, bo skamielin jest tu mnóstwo; niektóre to odbicia prehistorycznych roślin, gąbek i muszli nawet sprzed 65 mln lat.

Nad kamieniołomami znajduje się wspaniały punkt widokowy na Wisłę, Józefów, Góry Świętokrzyskie i Solec nad Wisłą.

Czas programu: 3h

Gotyckie Pieniny

*Uwaga, realizacja scenariuszy wycieczek będzie możliwa wyłącznie po zniesieniu ograniczeń związanych z epidemią COVID-19.

- [Czas trwania: jednodniowa](#)
- [Grupa wiekowa: 12-14 lat, 15-17 lat](#)

Program wycieczki

Jeziro Czorsztyńskie, spiętrzone tamą w Niedzicy jest malownicze o każdej porze roku. Tereny wokół niego obfitują w gotyckie perełki, a w jego wodach odbijają się dwa zamki – Czorsztyn i Niedzica.

Program wycieczki obejmuje:

- wizytę we wpisanym na listę UNESCO drewnianym kościółku w Dębnie Podhalańskim,
- rejs statkiem po jeziorze, między zamkami Czorsztyn i Niedzica,
- wejście na koronę zapory w Niedzicy,
- spacer na Polanę Macierz, skąd roztacza się piękny widok na okolicę, a gdzie spróbować można górskich serów z tamtejszej bacówki.

Dzień 1

Zwiedzanie drewnianego kościółka UNESCO pw. św. Michała Archanioła w Dębnie

Kościół parafialny św. Michała Archanioła w Dębnie Podhalańskim, zbudowany został w 1490 r., wieżę wzniesiono w 1601 r. Jego powstanie wiąże się z działalnością cystersów w Ludźmierzu, ale wiarygodna wzmianka pochodzi dopiero z 1335 r. Ściany kościoła od wewnątrz zdobią unikatowe malowidła – polichromia z XV-XVI w., zawierająca motywy geometryczne i roślinne w układzie pasmowym. Wewnątrz kościoła zobaczyć można m.in. późnogotycki tryptyk w ołtarzu głównym z pocz. XVI w., zabytkowy krzyż z 1380 r., unikatowe cymbałki z XV w. oraz tabernakulum z pocz. XIV w. Obiekt w 2003 r. został wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Naturalnego UNESCO.

Czas programu: 1h

Dostępność: cały rok

Wizytówka obiektu na stronie
Drewniana Małopolska: <http://www.drewniana.malopolska.pl/?page=objekty&id=38>

Rejs po Jeziorze Czorsztyńskim pomiędzy zamkami

Rejs statkiem turystycznym bądź gondolą.

Statek <http://www.jezioroczorsztynskie.com/>

Gondola <http://zalewczorsztynski.com/>

Godziny otwarcia: 10:00 – 16:00

Czas programu: 0.30h

Dostępność: od 1 maja do 30 września gondola, od 15 kwietnia do 15 października statek

Ceny biletów: od 7 zł

Zwiedzanie zamku w Niedzicy

Zamek Dunajec w Niedzicy, jedna z najpiękniejszych tego typu budowli w Polsce, słynny jest dzięki odnalezieniu tu w 1946 r. tajnego schowka z dokumentem „zapisanym” pismem węzełkowym kipu, jakiego używano w indiańskim imperium Inków w Peru!

Podobno była to informacja, gdzie ukryty jest tajemniczy złoty skarb Inków... Kipu przywiózł do Niedzicy zapewne jeden z właścicieli zamku z rodu Berzeviczych, Sebastian, który pod koniec XVIII w. podróżował po Peru.

W części komnat mieści się niewielkie muzeum, a dla zwiedzających udostępniono także tarasy widokowe na zamku średnim i górnym. Widać z nich niemal całe Jezioro Czorsztyńskie z malowniczymi ruinami zamku w Czorsztynie na przeciwległym brzegu oraz strome i skaliste zbocza Pienin.

Godziny otwarcia: 9:00 – 17:00

Czas programu: 1h

Dostępność: obiekt całoroczny

Ceny biletów: bilet ulgowy 14 zł

Bilety online: <https://zamekniedzica.pl/rezerwacja/wydarzenie.html>

Strona internetowa Muzeum – Zespół Zamkowy w Niedzicy: <https://zamekniedzica.pl/>

Spacer koroną zapory w Niedzicy

Zbiornik Czorsztyński powstał w celu obniżenia kulminacji powodziowych i zwiększenia przepływów minimalnych w Dunajcu i Wiśle, a także wykorzystania energetycznego potencjału wody. Mieści on 232 mln m³ wody, powierzchnia zalewu to 1226 ha, a jego głębokość przed zaporą w normalnych warunkach wynosi 42 m. Zapora w Niedzicy jest najwyższą w Polsce zaporą ziemną z centralnym uszczelnieniem glinowym. Wysokość zapory: 56 m, długość: 404 m. Zbudowana została z wykorzystaniem 1,7 mln m³ miejscowego żwiru. Poniżej zapory znajduje się elektrownia wodna.

Na koronie zapory namalowano obraz 3D “Moc Żywiołów”, pozwalające zrobić ciekawe zdjęcia.

Czas programu: 0,20h

Dostępność: obiekt całoroczny

Ceny biletów: wstęp wolny

Obraz 3D Moc Żywiołów: http://www.niedzica.pl/47-Obraz_3D_Moc_zywiolow

Drużyna zbrojna Mieszka – Zwiedzaj Szlak Piastowski

*Uwaga, realizacja scenariuszy wycieczek będzie możliwa wyłącznie po zniesieniu ograniczeń związanych z epidemią COVID-19.

- [Czas trwania: 2-3 dni](#)
- [Grupa wiekowa: 12-14 lat, 6-8 lat, 9-11 lat](#)

Program wycieczki

[Zwiedzaj Szlak Piastowski](#)

Szlak Piastowski to fascynująca podróż do źródła! Gdzie, kiedy i kto stworzył Polskę? Jak to się stało, że jesteśmy Polakami i w większości chrześcijanami? Czy mamy w sobie geny Piasta Kołodzieja, czy był on tylko legendą? Odpowiedzi na te pytania znajdują się na Szlaku Piastowskim, najstarszym z polskich szlaków i jednocześnie jednym z najciekawszych w Europie! (źródło: Wielkopolska.travel)

Zapraszamy na niezwykłą podróż z historią piastowską w tle. Czasy kształtowania się państwa polskiego to nie tylko budowa grodów, kościołów i rozwój rzemiosła. To także czas pierwszych wojowników, strzegących granic kształtującego się państwa, walczących o to, by kraj rósł w potęgę i czas... rozwoju sztuki wojennej i technik obronnych. Jak mogła wyglądać drużyna zbrojna Mieszka? Jakże miejsca wiążą się z budową grodów i wałów obronnych i czy zostały po nich realne ślady?

Dzień 1

Poznań – Ostrów Tumski – Spacer w cieniu katedry

Jan Paweł II powiedział: "Cieszę się, że mogę stanąć na tym miejscu, pośrodku najstarszej z ziem piastowskich, gdzie przed tysiącem z górą lat zaczęły się dzieje Narodu, Państwa i Kościoła." Od początków chrześcijaństwa w Polsce, Poznań należy do najważniejszych ośrodków życia religijnego, a poznańska katedra – jak głosi napis nad głównym wejściem – jest Prima sedes episcoporum poloniae (pierwszą siedzibą biskupów Polski). Zgodnie ze średniowieczną tradycją, katedra była też miejscem pochówków królów i książąt z dynastii Piastów: Mieszka I, Bolesława Chrobrego, Mieszka II, Kazimierza Odnowiciela, Władysława Odonica, Przemysła I i Bolesława Pobożnego.

Gotycką katedrę wzniesiono na przełomie XIII i XIV wieku, na miejscu chrześcijańskiego zespołu kultowego (który powstał tu w 966 roku). Pozostałości romańskich budowli zobaczyć można w podziemiach katedry. Są to fragmenty murów, część basenu chrzcielnego oraz resztki kamiennych grobowców – najprawdopodobniej Mieszka I i Bolesława Chrobrego, chociaż według nowszych interpretacji, grobowiec znajdujący się w środku nawy głównej nie był miejscem pochówku księcia Mieszka, lecz pierwszego w państwie Mieszka biskupa – Jordana.

Godziny otwarcia: pon-sob 9:00-19:00 (marzec-wrzesień); pon-sob 9:00-16:00 (październik-luty) – UWAGA: Podziemia w niedziele nie są dostępne!

Czas programu: 1h

Dostępność: dostępna dla zwiedzających, poza nabożeństwami i koncertami

Ceny biletów: Bilet ulgowy: 3,00zł/os. Bilet cały: 4,00zł/os.

wirtualny spacer

Poznań – Ostrów Tumski – Rezerwat Archeologiczny Genus Loci

Jest to miejsce, w którym odkryto doskonale zachowane konstrukcje wału obronnego grodu poznańskiego z X wieku. Zwiedzający mogą podziwiać wielkie dzieło inżynierii wczesnośredniowiecznej. Dzięki nowoczesnemu otoczeniu i multimedialnym metodom przybliżania tematyki, każdy ma niepowtarzalną okazję do poznawania dziejów tego miejsca pod różnym kątem i z różnej perspektywy. Rezerwat Archeologiczny Genus loci jest placówką Muzeum Archeologicznego w Poznaniu.

Prelekcja "Od woja do rycerza" – przewodnik po średniowiecznym uzbrojeniu. Możliwe jest wybranie innej tematyki spotkania.

Godziny otwarcia: od wtorku do czwartku: 10:00 – 16:00, w piątek: 10:00 – 18:00, w soboty: 10:00 – 18:00, w niedziele: 10:00 – 15:00, poniedziałek: nieczynne

Czas programu: 2h

Dostępność: całoroczny

Ceny biletów: cena pakietu edukacyjnego 150-200 zł

Rezerwat

Archeologiczny Genus <https://www.rezerwat.muzarp.poznan.pl/>

Loci:

Pobiedziska – Skansen Miniatur Szlaku Piastowskiego

Szlak Piastowski w pigułce – repliki zabytków Szlaku w skali 1:20. Kompendium wiedzy o najważniejszych budowlach na terenie Wielkopolski.

Godziny otwarcia: 10:00 – 18:00

Czas programu: 05h

Ceny biletów: Wejście grupowe, dla grup powyżej 10 osób: grupy szkolne – 6 zł (1 opiekun na 15 dzieci gratis)

Bilety online: <http://www.miniatury.pobiedziska.pl/mozliwosc-zakupu-biletow-online/>

Skansen Miniatur Szlaku Piastowskiego: www.miniatury.pobiedziska.pl

Gród Pobiedziska

Historia machin oblężniczych jest nierozdzielnie związana z rozwojem fortyfikacji. Ciągły rozwój jednych stymulował ewolucję drugich, i odwrotnie.

Gród Pobiedziska to drewniana warownia z okresu początków Państwa Polskiego. Zlokalizowany, w sercu Szlaku Piastowskiego, w połowie drogi między Poznaniem a Gnieznom, jest doskonałym miejscem do praktycznego poznawania architektury, sztuki wojennej oraz aspektów związanych z życiem codziennym w okresie panowania Mieszka I i Bolesława Chrobrego. Na terenie Grodu Pobiedziska udostępniamy do zwiedzania wystawę średniowiecznych machin oblężniczych w naturalnej skali, zbrojownię, strzelnicę z działającymi katapultami oraz teren przeznaczony na prowadzenie gier i zabaw średniowiecznych. Wystawa uzupełniona o multimedia stanowi idealne miejsce do prowadzenia żywych lekcji historii, organizacji imprezy firmowej lub po prostu ciekawego spędzenia czasu w rodzinnym gronie. Drewniana warownia w Pobiedziskach to nie klasyczne muzeum, ale innowacyjne przedsięwzięcie, gdzie promuje się filozofię „nauki poprzez zabawę”. Zachęcamy do dotykania wszystkich eksponatów a także do aktywnego korzystania z naszego unikalnego historycznego placu zabaw. Zapraszamy!!!

Godziny otwarcia: dla grup do uzgodnienia

Czas programu: 2h

Dostępność: do uzgodnienia

Ceny biletów: <http://www.grod-pobiedziska.pl/zaplanuj-wizyte/cennik>

Oferta dla szkół w Grodzie Pobiedziska: <http://www.grod-pobiedziska.pl/oferta-dla-szkol/pakiety?kohanasession=36tj4d6oj0jmsg1so2u62quc07>

Dzień 2

Gniezno – Muzeum Początków Państwa Polskiego

„Się zaczęło w Polsce Piastów”.

Opowieść o tym, jak powstawało nasze państwo oraz jak żyli i czym zajmowali się nasi przodkowie. Historia to nie tylko wielkie bitwy i wydarzenia – to przede wszystkim ludzie, którym przyszło żyć w cieniu wielkiej polityki.

Zajęcia podzielono na dwie grupy. Pierwsza to lekcje muzealne. Do ich prowadzenia muzeum wykorzystuje krótkie, atrakcyjne filmiki pełne ciekawostek, repliki oraz rekonstrukcje przedmiotów wykorzystywanych w życiu codziennym 1000 lat temu. Wśród tych ostatnich jest broń, biżuteria, odzież, narzędzia, przedmioty używane w kuchni, zabawki i wiele, wiele innych.

Drugą grupę zajęć stanowią warsztaty muzealne. W trakcie pracy uczestnicy wykonywać będą własne repliki przedmiotów sprzed wieków. To opowieść również o ludziach, którzy wykonywali konkretne rzeczy, o materiałach, z jakich je robiono, oraz o tym, do czego służyły.

Wszystkie zajęcia dostosowywane są indywidualnie do różnych grup wiekowych – od przedszkola do szkoły średniej, a nawet wyżej! Specjalnymi przewodnikami dla najmłodszych są Borka i Sambor, postacie z muzealnych komiksów.

Godziny otwarcia: wtorek – niedziela 10:00 – 18:00, niedziela wstęp wolny

Czas programu: 0,75h

Ceny biletów: Lekcje muzealne: 8 zł od os. Warsztaty muzealne: 12 zł od os. Przewodnik dla grupy do 30 os.: 100 zł; powyżej 30 os.: 150 zł Opiekunowie: wstęp wolny

Muzeum Początków
Państwa Polskiego: <http://www.muzeumgniezno.pl/>

Zwiedzanie Wzgorza Lecha

Wizyta w Katedrze Gnieźnieńskiej wraz z wizytą przy Drzwiach Gnieźnieńskich

Czas programu: 2h

Wizyta w Grodzie w Grzybowie

Największy z grodów domeny piastowskiej. Dziś wyraźnie widoczne w krajobrazie grodzisko pozwala odczuć przestrzeń średniowiecznej osady. Dysponujący nowoczesnym pawilonem ośrodek stwarza doskonałe warunki zarówno dla turystów zafascynowanych historią, jak i do prowadzenia zajęć edukacyjnych.

Gród w Grzybowie był jednym z największych obiektów obronnych we wczesnopiastowskim państwie. Dziś w nowoczesnie zaprojektowanym pawilonie muzealnym mieści się wystawa stała Nóż – przedmiot niebanalny, stworzona z myślą o działaniach edukacyjnych i popularyzujących wiedzę. Na terenie rezerwatu archeologicznego edukatorzy prowadzą spacerów oraz lekcje muzealne. Ważnym elementem poznawania historii jest archeologia eksperymentalna – dawna osada zaczyna żyć średniowiecznym rytmem pracy, wojowie zaś wyruszają w piesze wędrówki szlakiem grodowym. Dzięki rekonstrukcjom drewnianych chałup można zapoznać się ze średniowieczną architekturą. Na grodzisku odbywają się liczne imprezy plenerowe, z corocznym Grzybowski Turniejem Wojów na czele. Wydarzenie to na stałe wpisało się w kalendarz najważniejszych imprez rekonstrukcyjnych w kraju, a do Grzybowa zjeżdżają słowiańscy i wikińscy wojownicy z całej Polski.

Rezerwat Archeologiczny Gród w Grzybowie jest czynny przez cały rok.

Zbiory

Najważniejszy element zbiorów stanowią pozostałości potężnych wałów grodowych chroniących osadę. Dziś teren grodziska to kilka hektarów przestrzeni, obrazujących potęgę piastowskiej dynastii. W grzybowskiach zbiorach znajdują się obiekty z różnych materiałów i epok: zaczynając od najwcześniejszych osadników i ich kamiennych narzędzi, po średniowieczne wytwory z poroża i metali.

Do dziś widoczne w terenie pozostałości grodu zajmują obszar niemalże pięciu hektarów. Gród otaczała skomplikowana konstrukcja potężnego wału, wysokiej klasy dzieła średniowiecznych inżynierów. Dzisiaj pozostałości fortyfikacji sięgają 8-9 metrów. Poza zabytkami architektury obronnej podziwiać można zbiory przedmiotów z ceramiki, żelaza, drewna czy poroża, a także pierwotne narzędzia, sięgające czasów pierwszego ludzkiego osadnictwa epoki kamienia.

Na szczególną uwagę zasługuje odnaleziony w XIX wieku skarb, składający się z ponad 800 srebrnych monet arabskich zwanych dirhemami. Ich obecność świadczy o dalekosiężnej wymianie

handlowej i uczestnictwie wczesnego państwa piastowskiego w szerokim kontekście geopolitycznym.

Czas programu: 2h